

**UCHWAŁA NR XLV/424/2014
RADY GMINY LIPIE**

z dnia 23 kwietnia 2014 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lipie na lata 2014-2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.) oraz art. 17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2013 r., poz.182 z późn. zm.)

**Rada Gminy Lipie
uchwała, co następuje:**

§ 1. Rada Gminy Lipie przyjmuje Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lipie na lata 2014-2020, stanowiącą załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lipie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy
Lipie

Henryka Siejka

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XLV/424/2014
Rady Gminy Lipie
z dnia 23 kwietnia 2014 r.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY LIPIE NA LATA 2014-2020**

Spis treści

WSTĘP	4
I. PROCEDURA TWORZENIA STRATEGII W GMINIE	5
1.1 Uwarunkowania prawne	5
1.2 Ustawa o pomocy społecznej wraz z ustawami regulującymi obszar pomocy społecznej	5
1.3 Zgodność Strategii z innymi dokumentami	9
1.4 Podstawy prawne w zakresie planowania polityki społecznej w Unii Europejskiej	10
1.5 Metodyka pracy nad strategią.....	11
II. CHARAKTERYSTYKA GMINY LIPIE	12
2.1 Dane statystyczno-demograficzne	12
2.2 Oświata w gminie Lipie.....	14
2.3 Działalność kulturalna w gminie Lipie	19
2.3.1 Gminny Ośrodek Kultury	19
2.4 Ochrona Zdrowia	20
2.4.1 Gminne Ośrodki Zdrowia	20
2.4.2 Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Parzymiechach	21
2.5 Organizacje działające na terenie gminy Lipie	22
III. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ	23
3.1 Bezrobocie – rynek pracy	23
3.2 Pomoc społeczna	25
3.3 Zjawisko uzależnień.....	30
3.3.1 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lipiu	30
3.4 Problem przemocy	31
3.4.1 Zespół Interdyscyplinarny	31
3.5 Sytuacja osób niepełnosprawnych	34
3.6 Sytuacja dziecka i rodziny.....	36
3.7 Problemy społeczne w opinii środowiska lokalnego.....	38
IV. ANALIZA SWOT	43
V. CELE STRATEGII	48
5.1 Misja Strategii.....	48
5.2 Cel główny Strategii.....	48
5.3 Obszary priorytetowe.....	49
5.3.1 Obszar priorytetowy – Polityka względem dziecka rodziny	50
5.3.1.1 Cel strategiczny	50
5.3.1.2 Cele operacyjne.....	51
5.3.1.3 Kierunki działań, harmonogram i wskaźniki ich realizacji	53
5.3.2 Obszar priorytetowy – Polityka względem osób bezrobotnych	56
5.3.2.1 Cel strategiczny	56
5.3.2.2 Cele operacyjne.....	57
5.3.2.3 Kierunki działań, harmonogram i wskaźniki ich realizacji	58

5.3.3 Obszar priorytetowy – Polityka względem osób starszych i niepełnosprawnych/w tym niepełnosprawnych dzieci/	59
5.3.3.1 Cel strategiczny	59
5.3.3.2 Cele operacyjne.....	60
5.3.3.3 Kierunki działań, harmonogram i wskaźniki ich realizacji	63
5.3.4 Obszar priorytetowy – Polityka względem uzależnień, przemocy domowej oraz innych potencjalnych zagrożeń	66
5.3.4.1 Cel strategiczny	66
5.3.4.2 Cele operacyjne.....	67
5.3.4.3 Kierunki działań, harmonogram i wskaźniki ich realizacji	70
VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	73
VII. SPOSOBY MONITOROWANIA, WDRAŻANIA I EWALUACJI STRATEGII	73
7.1 Monitoring i ewaluacja wdrażania Strategii	73
7.2 Zmiany w Strategii.....	73
VIII. ZAKOŃCZENIE	74
IX. SPIS TABEL	75
X. SPIS WYKRESÓW	76

WSTĘP

Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej roku (Dz.U. z 2013 r., poz. 182, z późn. zm.) obliguje gminy do opracowania strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Artykuł 17 ust.1 pkt.1 cytowanej ustawy stanowi, że: „ do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy : opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Zgodnie z treścią ustawy pomoc społeczna jako instytucja polityki społecznej państwa, ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby, możliwości i ma być realizowana przez organy administracji rządowej i samorządowej we współpracy, w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Z wymienionych wyżej przyczyn, realizacja założeń strategii musi uwzględniać wszystkich partnerów, których problem dotyczy.

W pracach nad Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lipie uczestniczyli przedstawiciele samorządu lokalnego, oświaty, kultury, ochrony zdrowia, policji, rynku pracy, pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz mieszkańcy gminy. Do prac nad strategią wykorzystano wyniki analiz prowadzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipiu. Przedmiotem diagnozy były problemy zgłaszane zarówno przez osoby ubiegające się o pomoc, jak i nie będące beneficjentami pomocy społecznej.

Dokument ma charakter kilkuletni, został przygotowany na lata 2014-2020. Jest zgodny z założeniami odnoszącymi się do polityki społecznej dokumentów strategicznych przygotowanych na poziomie europejskim, ogólnopolskim, samorządowym i umożliwia ubieganie się o środki zewnętrzne. Strategia stanowi również materiał wyjściowy do opracowywania szczegółowych programów i projektów pomocy społecznej.

W świetle narastających problemów, wychodząc naprzeciw potrzebom społeczności lokalnej, władze samorządowe i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zmuszone są do poszukiwania jak najefektywniejszych metod oraz form działania na rzecz rodzin i osób wymagających wsparcia. Diagnoza i analiza występujących problemów społecznych stała się podstawą do określenia celów oraz kierunków działań zmierzających do poprawy warunków i jakości życia mieszkańców gminy. W miarę zmieniającej się sytuacji społecznej strategia może być uzupełniana o nowe działania i cele.

I. PROCEDURA TWORZENIA STRATEGII W GMINIE LIPIE

1.1 Uwarunkowania prawne

Wiele aktów prawnych reguluje zadania pomocy społecznej oraz innych dziedzin, jak np. zdrowie, edukacja, rynek pracy, kultura. Zadania te finansowane są z budżetu państwa jak i z budżetu gminy. W celu realizacji zadań opracowano szereg programów, m.in. takich jak:

- Krajowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Wieloletni Program Wspierania Finansowego Gmin w Zakresie Dożywiania „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020,
- Krajowy program przeciwdziałania narkomanii na lata 2011-2016,
- Program opieki nad dzieckiem i rodziną,
- Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2012-2014.

Samorządy również zobligowane są do tworzenia szeregu programów.

W gminie Lipie są to:

- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Lipie,
- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Lipie,
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Powyższe programy służą podniesieniu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych, alkoholu, czy przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Kierowane są one do społeczności lokalnej. Opracowanie powyższych programów pozwala na skuteczniejszą pomoc ze strony służb społecznych, samorządów, instytucji pomocy społecznej. Warunkiem sprzyjającym tworzeniu nowych programów profilaktycznych będzie opracowanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Lipie.

1.2 Ustawa o pomocy społecznej wraz z ustawami regulującymi obszar pomocy społecznej

Uwarunkowania prawne oraz organizację systemu pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 z późn. zm.).

Pomoc społeczna według ustawy „jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości”. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Jej zadaniem jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym, przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Ustawa o pomocy społecznej określa m.in. :

- zadania w zakresie pomocy społecznej,
- organizację pomocy społecznej,
- rodzaje świadczeń z pomocy społecznej, a także zasady ich udzielania,
- zasady i tryb postępowania kontrolnego w zakresie pomocy społecznej.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje po spełnieniu kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej, przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów określonych w art. 7 w/w ustawy.

Na treść i realizację gminnych strategii rozwiązywania problemów społecznych mają również wpływ inne akty prawne. Należą do nich w szczególności:

1) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013r , poz.594 z późn. zm.)

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym reguluje zakres i charakter zadań spoczywających na gminie m.in. :

- ochronę zdrowia,
- pomoc społeczną, w tym ośrodki i zakłady opiekuńcze,
- wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- gminne budownictwo mieszkalne,
- edukację publiczną,
- kulturę, w tym biblioteki gminne i inne instytucje kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
- kulturę fizyczną i turystykę, w tym tereny rekreacyjne i urządzenia sportowe,
- porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli oraz ochronę przeciwpożarową i przeciwpowodziową, w tym wyposażenie i utrzymanie gminnego magazynu przeciwpowodziowego,
- politykę prorodzinną, w tym zapewnienie kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej,
- współpracę i działalność na rzecz organizacji pozarządowych,
- współpracę ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

2) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. , poz.1356 z późn. zm.)

Ustawa nakłada na organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożycia, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożycia tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności, w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.

3) Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1456 z późn.zm.)

Ustawa ta określa warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń.

4) Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U.z 2012 r. poz. 1228 z późn. zm)

Ustawa ta określa zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, w przypadku bezskutecznej egzekucji, warunki nabywania prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskutecznej egzekucji, zasady i tryb postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych.

5) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2013 r, poz. 135 z późn. zm)

Ustawa ta nakłada na gminy obowiązek zapewnienia wsparcia rodzinie z trudnościami w wypełnianiu swojej funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Zakres przedmiotowy ustawy to:

- zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych,
- zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej oraz pomocy w usamodzielnianiu jej pełnoletnich wychowanków,
- zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- zadania w zakresie postępowania adopcyjnego.

6) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2009 r Nr 180 poz.1493, z późn. zm.)

Ustawa określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą, a także zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc. Gmina podejmuje działania wobec przemocy poprzez działalność w Zespołach Interdyscyplinarnych. Zadaniem Zespołu jest diagnoza problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.

7) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r., poz. 124 z późn.zm.)

Ustawa określa zasady i tryb postępowania w zakresie przeciwdziałania narkomanii, zadania i uprawnienia organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego oraz innych podmiotów w zakresie przeciwdziałania naruszeniom prawa dotyczącego obrotu, wytwarzania i posiadania substancji, których używanie może doprowadzić do narkomanii.

8) Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.)

Ustawa ta określa zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej. Zadania te realizowane są przez instytucje rynku pracy, które działają w celu :

- pełnego zatrudnienia,
- rozwoju zasobów ludzkich,
- osiągnięcia wysokiej jakości pracy,
- wzmocnienia integracji oraz solidarności społecznej,
- zwiększenia mobilności na rynku pracy.

9) Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz.U. z 2011 r., Nr 43, poz. 225 z późn.zm.)

Ustawa ta nawiązuje do edukacji i aktywizacji środowisk marginalizowanych zawodowo i społecznie, a także do wspierania zatrudnienia dla tych grup. Stwarza warunki do powrotu do społeczeństwa osobom, które z różnych przyczyn znalazły się na marginesie życia społecznego.

10) Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 214, poz. 1407, z późn. zm.)

Ustawa ta dotyczy osób, które mają orzeczoną niepełnosprawność i posiadają orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

11) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 z późn. zm)

Ustawa ta wprowadza kompleksowe rozwiązania dotyczące podstawowych dziedzin działalności organizacji pozarządowych w Polsce. Reguluje następujące obszary:

- prowadzenie działalności pożytku przez organizacje pozarządowe w sferze zadań publicznych oraz współpracy organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi,
- uzyskanie przez organizacje pozarządowe statusu organizacji pożytku publicznego oraz funkcjonowania organizacji pożytku publicznego,
- nadzór nad prowadzeniem działalności pożytku publicznego,
- wolontariat.

12) Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (tj. Dz. U. Nr 231 z 2011 r.poz.1375)

Ustawa stanowi, że ochronę zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane. W świetle tej ustawy, ochrona zdrowia psychicznego polega na:

- promocji zdrowia psychicznego i zapobieganiu zaburzeniom psychicznym,
- zapewnieniu osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym,
- kształtowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałaniu ich dyskryminacji.

13) Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r., Nr 164 poz.1027 z późn. zm.)

Ustawa ta określa warunki udzielania i zakres świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

1.3. Zgodność strategii z innymi dokumentami

Opracowując Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Lipie opierano się na dokumentach strategicznych, mających w zakresie kierunki, cele lub działania zbieżne z opracowanymi dokumentami, takimi jak:

- Narodowa Strategia Integracji Społecznej,
- Strategia Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006-2020,
- Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”,
- Wieloletni Regionalny Plan działań na rzecz promocji i upowszechnienia ekonomii społecznej oraz rozwoju sektora instytucji ekonomii społecznej i jej otoczenia w województwie śląskim na lata 2012-2020,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Kłobuckiego na lata 2014-2020,
- Strategia Rozwoju Gminy Lipie na lata 2012-2020.

Narodowa Strategia Integracji Społecznej

Narodowa Strategia Integracji Społecznej ma na celu pomoc w procesie włączenia się Polski w realizację drugiego celu Strategii Lizbońskiej stawiającego na modernizację europejskiego modelu socjalnego, inwestowanie w ludzi oraz zwalczanie wykluczenia społecznego. Polska zdecydowała się na tworzenie Narodowej Strategii Integracji Społecznej, aby realizować program przełamania ugruntowanej bierności społecznej oraz okoliczności i przyczyn wykluczenia społecznego. Podstawowym założeniem takiej polityki jest uznanie, że państwo winno podejmować działania mające na celu pobudzanie aktywności jednostek, grup organizacji, dążąc do wyrównania szans oraz skutecznej walki z ubóstwem i biedą. Państwo winno zapewniać minimalne standardy zabezpieczenia potrzeb swoich obywateli.

Strategia Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006-2020

Strategia Polityki Społecznej Województwa Śląskiego stanowi integralną część Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego wpisując się w jej priorytety:

- edukacja, kultura, mobilność i aktywizacja zasobów ludzkich,
- integracja społeczna, bezpieczeństwo i zdrowie,
- ochrona i kształtowanie środowiska oraz przestrzeni.

Równocześnie Strategia Polityki Społecznej Województwa Śląskiego koresponduje z pierwszym celem strategicznym Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego, jakim jest – wzrost wykształcenia mieszkańców oraz ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych w poczuciu bezpieczeństwa społecznego i publicznego.

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”

Strategia jako narzędzie realizacji polityki rozwoju województwa jest konsensem pomiędzy interesami poszczególnych aktorów regionalnych, różnymi celami rozwoju wszystkich partnerów, a także uwarunkowaniami zewnętrznymi i wewnętrznymi, które determinują działania prowadzone w regionie. Stanowi informację o prowadzonej polityce rozwoju zarówno dla mieszkańców regionu jak i dla innych partnerów: województw, administracji rządowej czy inwestorów chcących podjąć działania w regionie.

Sformułowana w Strategii „Śląskie 2020+” wizja rozwoju podkreśla konieczność podniesienia jakości usług publicznych, rozwój gospodarczy regionu, a jednocześnie stanowi kontynuację już realizowanych kierunków rozwoju województwa.

Wieloletni Regionalny Plan działań na rzecz promocji i upowszechnienia ekonomii społecznej oraz rozwoju sektora instytucji ekonomii społecznej i jej otoczenia w województwie śląskim na lata 2012-2020

Ostatnie lata przyniosły dynamiczny rozwój sektora ekonomii społecznej co znalazło odzwierciedlenie w rozmaitych dokumentach europejskich oraz krajowych, gdzie ekonomia społeczna traktowana jest jako skuteczny instrument prorozwojowy. Plan ten zawiera diagnozę sytuacji społeczno-ekonomicznej województwa śląskiego, rynek pracy i sytuację zawodową. Opisuje sektor ekonomii społecznej i jego otoczenie / podmioty o charakterze rynkowym / oraz tzw. „trzeci sektor”.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Kłobuckiego na lata 2014-2020

Strategia ta pozwala na racjonalizację lokalnej polityki społecznej, określa misję oraz wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować skutki kwestii społecznych. Strategia ta zawiera założenia polityki społecznej uwzględniające kompetencje samorządu powiatowego, bierze pod uwagę przesłanki wynikające z sytuacji panującej na szczeblu gminnym. Dokument ten sygnalizuje problemy społeczne występujące w gminach należących do powiatu. Zawiera rozwiązania o charakterze systemowym, pozostające poza kompetencjami samorządu gminnego.

Strategia Rozwoju Gminy Lipie na lata 2012-2020

Stanowi ona podstawę do prowadzenia przez władze samorządowe długookresowej polityki rozwoju. Dokument przedstawia sposób zidentyfikowanych zasobów gminy przy określonych warunkach zewnętrznych. Określa priorytetowe obszary działań oraz zestawy celów i zadań koniecznych do realizacji zrównoważonego rozwoju. Niniejszy dokument służy jako punkt odniesienia dla działań o charakterze rozwojowym, podejmowanych ze środków własnych budżetu Gminy Lipie, ze środków budżetu Unii Europejskiej oraz z innych zewnętrznych źródeł finansowania.

1.3 Podstawy prawne w zakresie planowania polityki społecznej w Unii Europejskiej **EUROPA 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu.**

Europa 2020 jest dokumentem strategicznym, którego głównym celem jest wyjście z kryzysu, w jakim w ostatnich latach znalazła się gospodarka europejska, powrót na ścieżkę rozwoju, a następnie pozostanie na niej.

Założeniem Strategii jest stworzenie większej liczby miejsc pracy i podniesienie standardu życia społeczeństwa.

Powyższe założenia można osiągnąć poprzez realizację wzajemnie powiązanych ze sobą priorytetów:

- rozwój inteligentny - rozwój gospodarki oparty na wiedzy i innowacji,
- rozwój zrównoważony - wspieranie gospodarki efektywnej, korzystającej z zasobów bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej,
- rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu - wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

Strategia zawiera kilka nadrzędnych celów jakie zamierza osiągnąć Unia Europejska do 2020 roku:

- wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lat powinien wynosić 75%,
- na inwestycje w badania i rozwój należy przeznaczyć 3% PKB Unii,
- ograniczenie emisji dwutlenku węgla, jeśli pozwolą na to warunki oraz zwiększenia odsetka osób młodego pokolenia posiadających wyższe wykształcenie z 31 % do co najmniej 40%,
- liczbę osób zagrożonych ubóstwem należy zmniejszyć o 20 milionów.

1.4 Metodyka pracy nad strategią

W celu kompleksowego i prawidłowego przygotowania Strategii został powołany przez Wójta Gminy Lipie Zarządzeniem Nr 0050.9.2014 z dnia 31 stycznia 2014 r. Zespół ds. opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Lipie na lata 2014-2020 w składzie:

Przewodniczący Zespołu:

Ilona Kubicka - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipiu

Członkowie Zespołu:

1. Agnieszka Kotynia – Urząd Gminy Lipie
2. Jacek Majchrzak – Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lipiu
3. Dorota Cer- Dyrektor Szkoły Podstawowej w Rębielicach Szlacheckich
4. Anita Zyna – Dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Lindowie
5. Olga Michałak - Dyrektor Zespołu Szkolno - Przedszkolnego w Lipiu
6. Andrzej Kiepus - Dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Parzymiechach
7. Michał Kabała – Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Lipiu
8. Aleksandra Gudaja - Gminny Ośrodek Zdrowia w Lipiu.

Zadaniem Zespołu jest zebranie materiałów, danych i sporządzenie projektu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Lipie.

Podstawę opracowania Strategii stanowiły materiały źródłowe powstałe w wyniku prac Zespołu. Diagnoza problemów społecznych występujących na terenie gminy Lipie została sporządzona w oparciu o dane będące w dyspozycji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipiu, Urzędu Gminy w Lipiu, Gminnego Ośrodka Kultury w Lipiu, Zakładu Opieki Zdrowotnej w Kłobucku, Powiatowego Urzędu Pracy w Kłobucku, Komisariatu Policji w Krzepicach, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kłobucku, Ośrodka Terapii Uzależnień w Parzymiechach, Zespołów Szkół z terenu gminy. Elementem uspołecznienia procesu budowy Strategii było także przeprowadzenie badania ankietowego na terenie gminy. Ankiety skierowano do uczniów placówek oświatowych oraz do mieszkańców gminy za pośrednictwem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipiu co gwarantowało dotarcie do wybranych i reprezentowanych grup docelowych.

Dokument został przygotowany celem wypracowania długofalowych zintegrowanych działań oraz wdrażania nowych rozwiązań w postaci programów i projektów służących osiągnięciu założonych celów.

II CHARAKTERYSTYKA GMINY LIPIE

2.1 Dane statystyczno-demograficzne

Gmina Lipie położona jest w północnej części województwa śląskiego. Jest jedną z dziewięciu gmin wchodzących w skład powiatu kłobuckiego i jedną ze 167 gmin województwa śląskiego.

Gmina Lipie sąsiaduje: od północy z gminą Działoszyn i gminą Pątnów, od zachodu – z gminą Rudniki, od południa z gminą Krzepice i Opatów, a od wschodu – z gminą Popów.

Gmina Lipie zajmuje obszar 99 km², co stanowi 11,14 % powierzchni powiatu kłobuckiego.

W skład gminy wchodzi 21 miejscowości. Gmina podzielona jest na 19 sołectw.

Według danych - stan na 31 grudnia 2013 r. gmina liczyła 6494 mieszkańców.

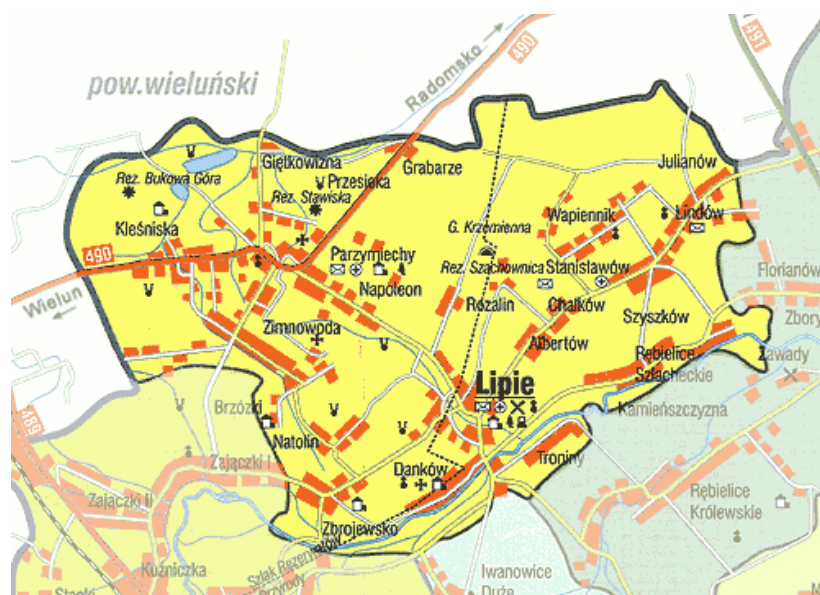
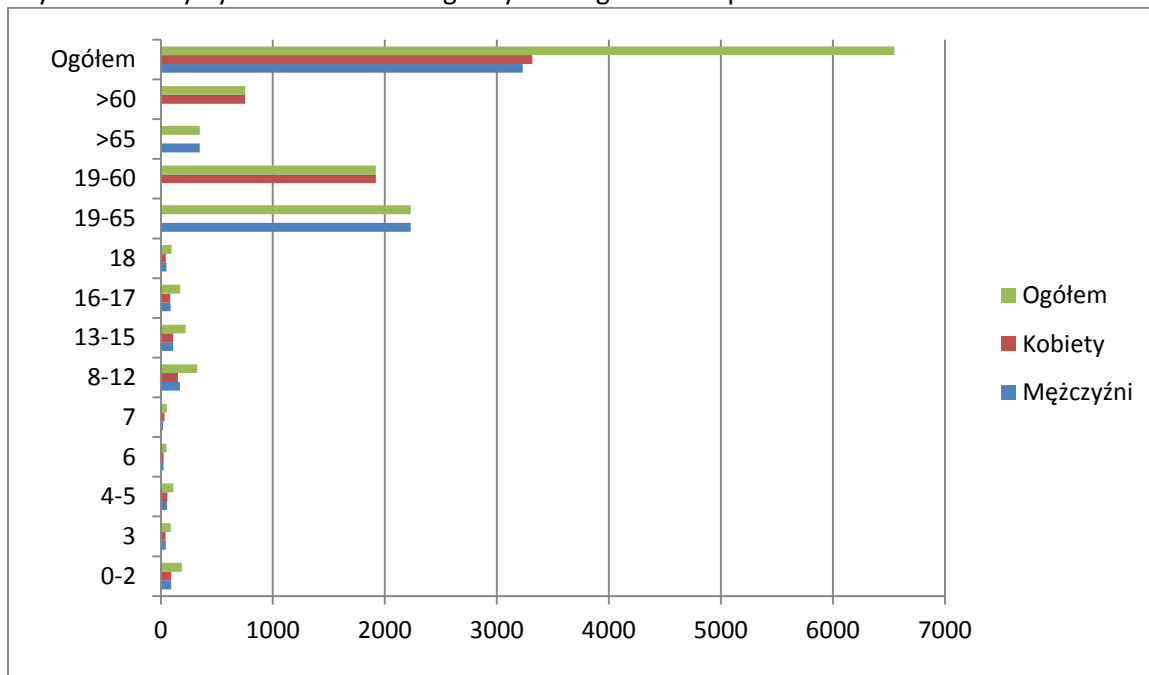

Tabela 1 Statystyka mieszkańców według wieku i płci w gminie Lipie / stan na dzień 2013- 12-31 /

Wiek	Mężczyźni			Kobiety			Ogółem		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
0-2	93	94	80	93	106	97	186	200	177
3	44	32	40	42	26	37	86	58	77
4-5	55	74	76	58	72	71	113	146	147
6	24	27	29	25	31	29	49	58	58
7	19	25	27	33	25	29	52	50	56
8-12	170	145	133	153	147	132	323	292	265
13-15	109	115	118	111	101	105	220	216	223
16-17	87	81	71	85	99	84	172	180	155
18	51	44	44	44	36	51	95	80	95
19-65	2231	2220	2223	-	-	-	2231	2220	2223
19-60	-	-	-	1920	1920	1903	1920	1920	1903
>65	348	352	362	-	-	-	348	352	362
>60	-	-	-	754	759	753	754	759	753
Ogółem	3231	3209	3203	3318	3322	3291	6549	6531	6494

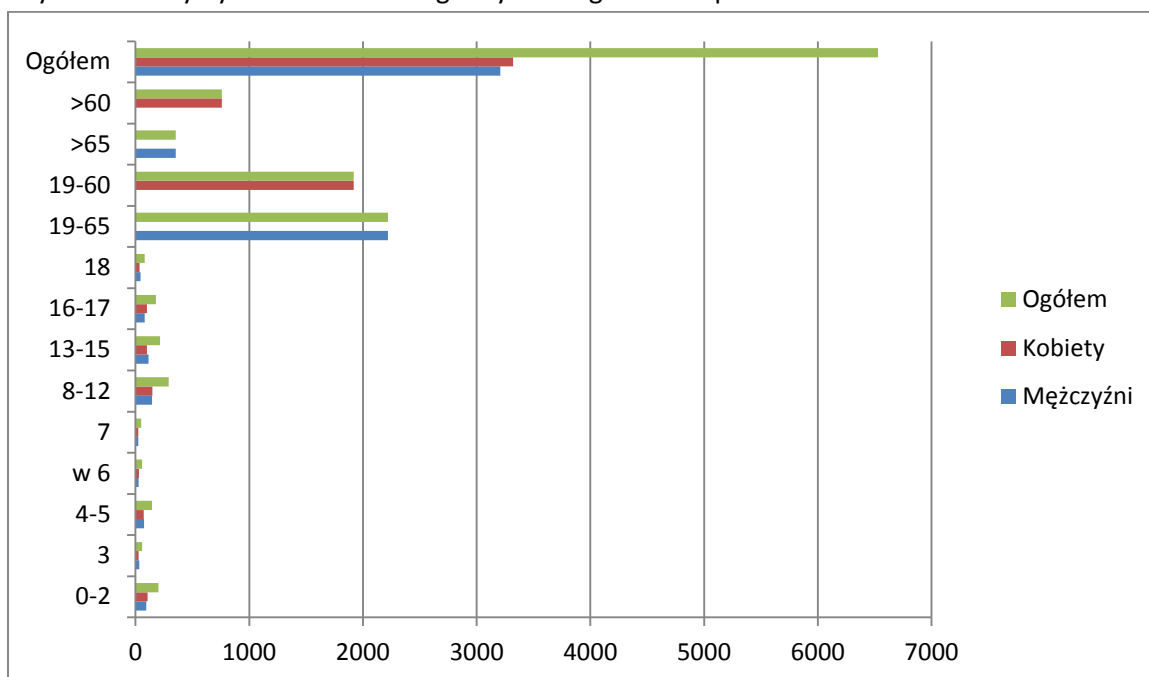
Źródło: opracowania własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Lipiu

Wykres 1 Statystyka mieszkańców gminy według wieku i płci w 2011 roku

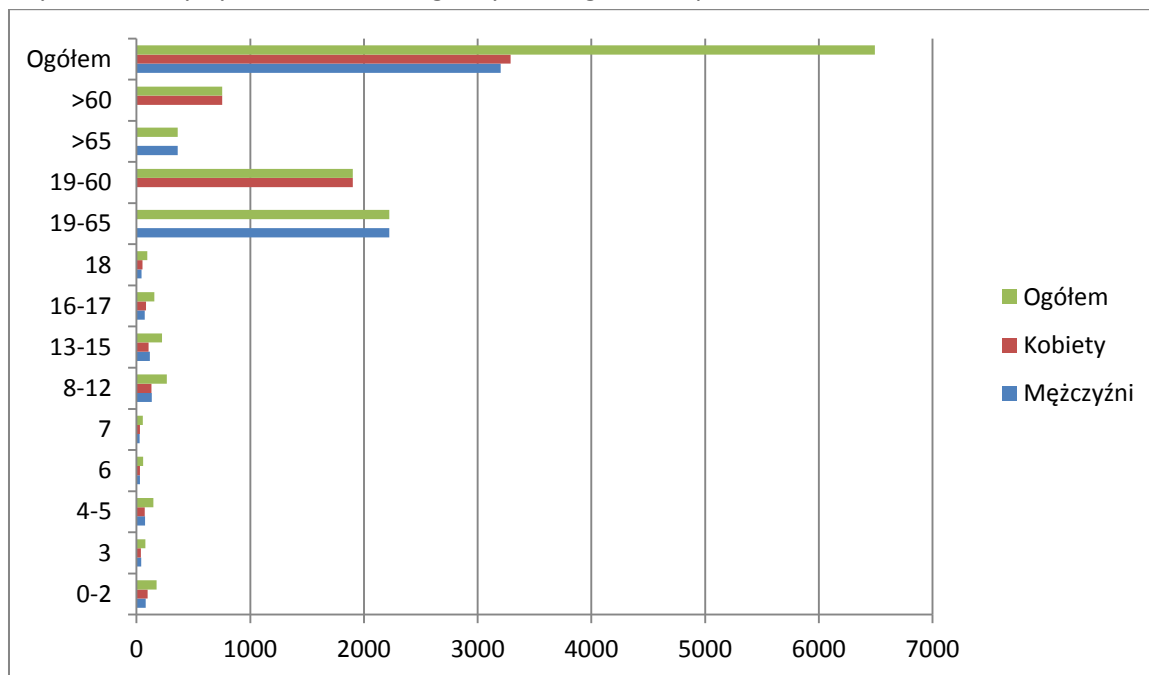
Źródło: opracowania własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Lipiu

Wykres 2 Statystyka mieszkańców gminy według wieku i płci w 2012 roku

Źródło: opracowania własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Lipiu

Wykres 3 Statystyka mieszkańców gminy według wieku i płci w 2013 roku

Źródło: opracowania własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Lipiu

Na podstawie tabeli jak i powyższych wykresów można zauważyć tendencje malejące w ogólnej liczbie mieszkańców. Szczególnie jeżeli chodzi o grupy wiekowe dzieci – chłopców w wieku od 0-2 lat oraz w przedziale wiekowym od 8-12 lat. W grupie dziewcząt także tendencje niżkowe zaznaczają się w przedziale od 8-12 lat. Można wywnioskować, że liczba urodzeń dzieci w gminie Lipie jest z roku na rok mniejsza.

Prowadzone przez demografów badania i analizy wykazują, że spadek dzietności jest procesem jeszcze nie zakończonym i dotyczy kolejnych roczników dzieci. Wśród przyczyn tego zjawiska wymienia się: zwiększone zainteresowanie zdobywaniem wykształcenia, trudności na rynku pracy, zmniejszenie świadczeń socjalnych na rzecz rodziny, brak w polityce społecznej filozofii umacniania rodziny i trudne warunki społeczno – ekonomiczne. Malejąca dzietność powoduje starzenie się społeczeństwa. Widzimy stopniowe zmniejszanie się liczby ludności na terenie gminy Lipie.

2.2. Oświata w gminie Lipie

Od września 2011 r. na terenie gminy funkcjonują trzy zespoły szkolno-przedszkolne oraz jedna szkoła podstawowa, a mianowicie:

- Zespół Szkolno – Przedszkolny w Lipiu
- Zespół Szkolno – Przedszkolny w Parzymiechach
- Zespół Szkolno - Przedszkolny w Lindowie
- Szkoła Podstawowa w Rębielicach Szlacheckich

Liczba uczniów oraz oddziałów w placówkach oświatowych na terenie gminy przedstawia się następująco (stan na dzień 30.09.2013 r.) rok szkolny 2013/2014.

Zespół Szkolno - Przedszkolny w Lipiu :

Tabela 2 Liczba oddziałów i uczniów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Lipiu

Placówki oświatowe	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
Gimnazjum	7	143
Szkoła Podstawowa	6	126
Przedszkole w Lipiu	4	84
RAZEM:	17	353

Źródło: opracowania własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Lipiu

Zespół Szkolno -Przedszkolny w Parzymiechach :

Tabela 3 Liczba oddziałów i uczniów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Parzymiechach

Placówki oświatowe	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
Gimnazjum	3	66
Szkoła Podstawowa	6	101
Przedszkole w Parzymiechach	3	50
Oddział Zamiejscowy Zimnowoda	1	17
RAZEM:	13	234

Źródło: opracowania własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Lipiu

Zespół Szkolno -Przedszkolny w Lindowie :

Tabela 4 Liczba oddziałów i uczniów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Lindowie

Placówki oświatowe	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
Szkoła Podstawowa	4	41
Przedszkole w Lindowie	2	44
RAZEM:	6	85

Źródło: opracowania własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Lipiu

Szkoła Podstawowa w Rębelicach Szlacheckich

Tabela 5 Liczba oddziałów i uczniów w Szkole Podstawowej w Rębelicach Szlacheckich

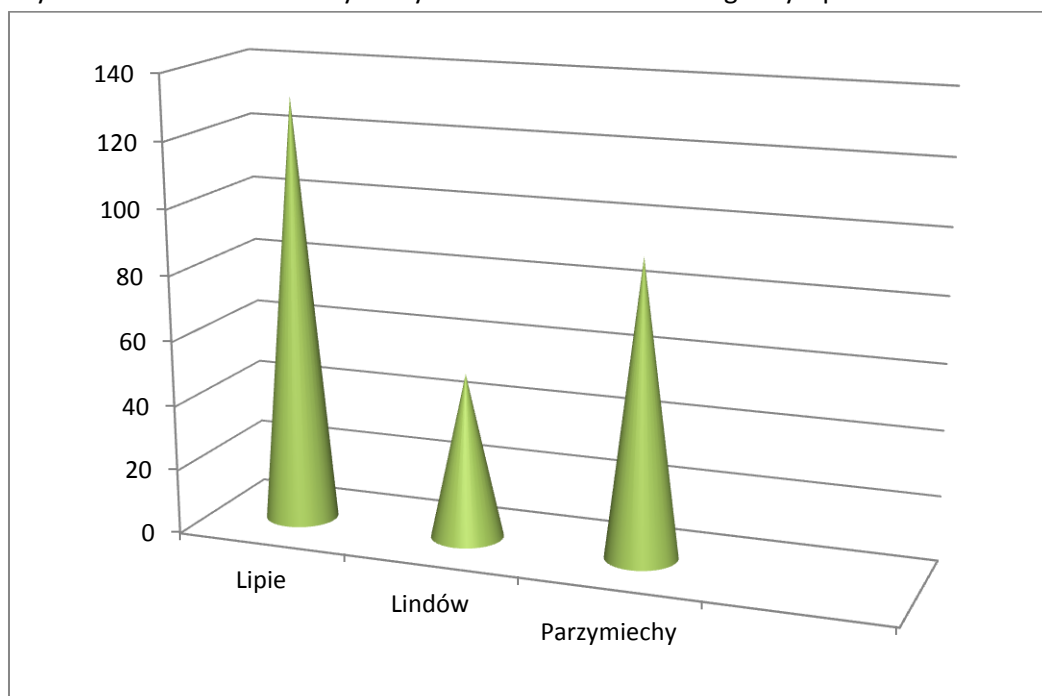
Placówki oświatowe	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
Szkoła Podstawowa	4	39
Oddział Przedszkolny	1	23
RAZEM:	5	62

Źródło: opracowania własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Lipiu

Na podstawie ankiet przeprowadzonych w placówkach oświatowych uzyskano informacje, iż w każdej ze szkół zatrudniony jest pedagog, uczniowie mają możliwość skorzystania z zajęć z logopedą oraz z doradcą zawodowym, w szczególności w gimnazjum. Szkoły prowadzą nauczanie indywidualne oraz dożywianie dzieci. Łącznie z dożywiania korzysta w naszej gminie średnio miesięcznie 380 uczniów i wychowanków. Liczba uczniów dożywianych w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Lipiu wynosi – 131 /w tym zwolnionych z odpłatności - 49/, w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Parzymiechach – 91/ w tym zwolnionych – 36/ , natomiast w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Lindowie – 51 uczniów / w tym zwolnionych - 15 /.

Ilość dzieci dożywianych w szkołach w gminie Lipie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 4 Liczba dzieci dożywianych w szkołach na terenie gminy Lipie

Źródło: opracowania własne na podstawie danych Zespołów Szkolno-Przedszkolnych z terenu gminy

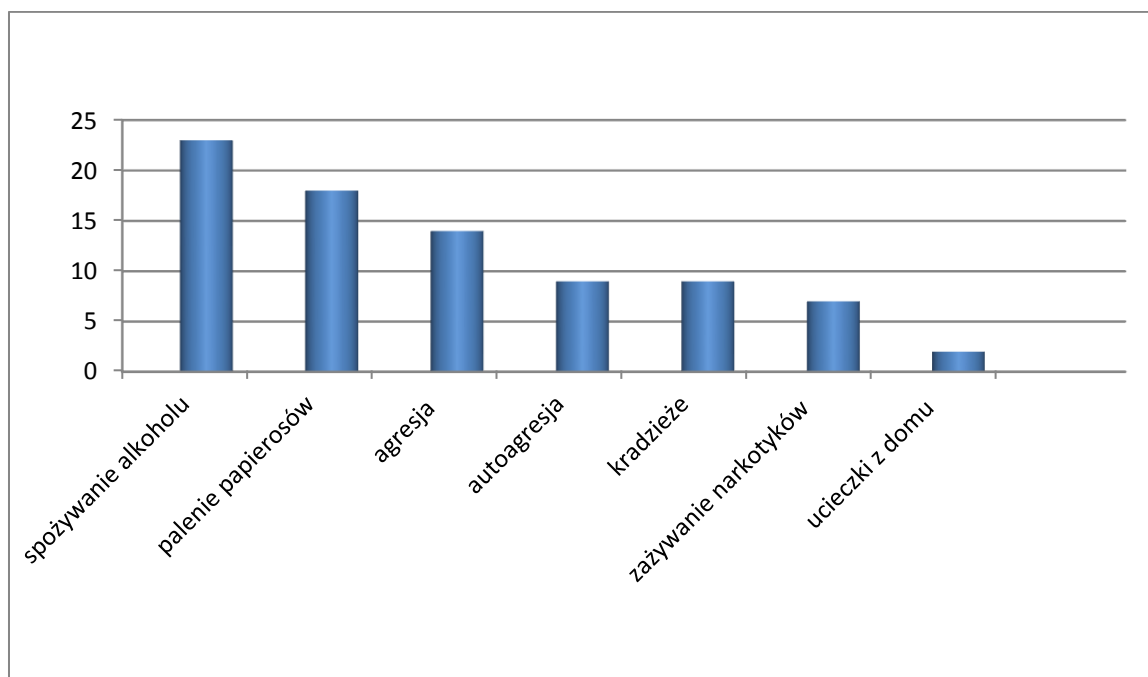
W każdej ze szkół odbywają się zajęcia dodatkowe:

- zajęcia uzupełniające
- zajęcia wyrównawcze
- koła zainteresowań
- zajęcia sportowe
- zajęcia rozwijające
- zajęcia artystyczne.

Wszyscy uczniowie posiadają dostęp do sali gimnastycznej oraz do Internetu. We wszystkich szkołach 11 dzieci posiada orzeczenia, a 55 dzieci opinie z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Dzieciom posiadającym orzeczenia i opinie szkoły oferują indywidualne nauczanie oraz zajęcia korekcyjno-kompensacyjne.

Spośród 246 dzieci ze wszystkich placówek z gminy Lipie, z którymi przeprowadzono ankiety tylko 82 uczniów ujawniło zachowania przedstawione w poniższym wykresie.

Wykres 5 Liczba ujawnionych przypadków negatywnych zachowań wśród dzieci i młodzieży

Źródło: opracowania własne na podstawie danych z ankiet przeprowadzonych w szkołach

Jak wynika z powyższego najczęściej dzieci, bo 23 przyznało się do spożywania alkoholu, 18 uczniów do palenia papierosów, 14 dzieci ujawniło agresję w stosunku do rówieśników, 7 dzieci do zażywania narkotyków, autoagresję wykazało 9 dzieci, do kradzieży przyznało się 9 dzieci, do ucieczek z domu 2 wychowanków.

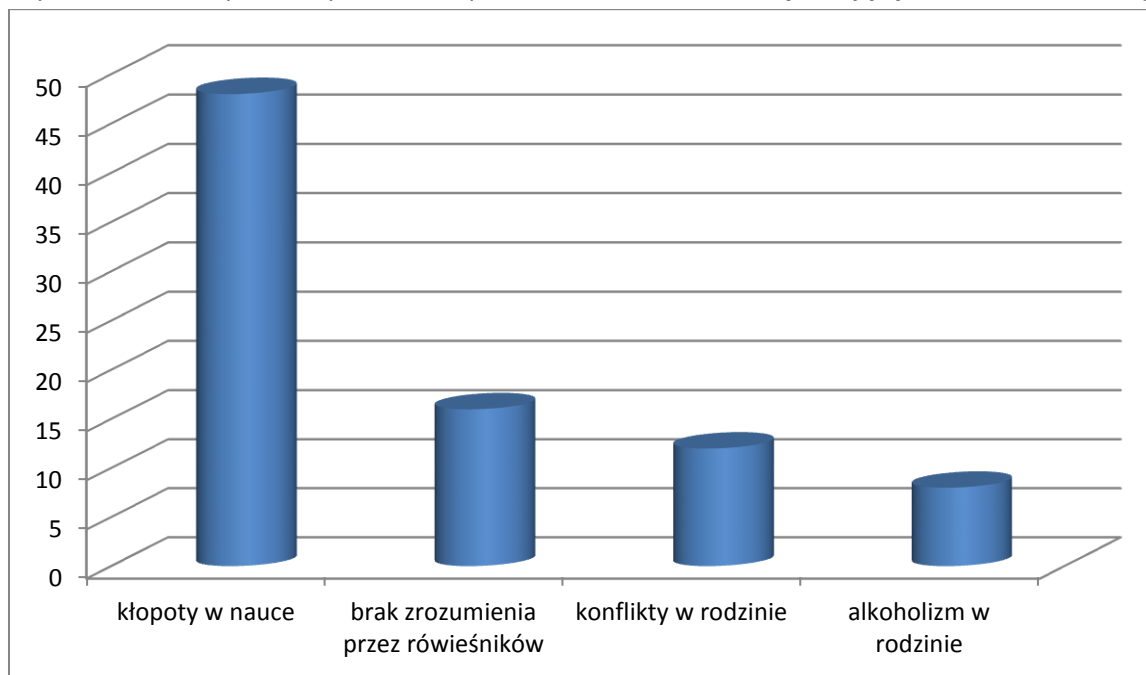
Wiedzę na temat uzależnień posiadało 132 uczniów, 24 uczniów zaś określiło, że takowej wiedzy nie posiada. Pozostała ilość uczniów nie wypowiedziała się w tym temacie.

Szkoły w zakresie poprawy sytuacji dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym podjęły następujące działania:

- rozwijanie zainteresowań,
- przeciwdziałanie uzależnieniom,
- współpraca z pedagogiem,
- współpraca z Gminny Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Lipiu

Celem likwidacji negatywnych zachowań dzieci i młodzieży szkoła podejmuje działania wychowawcze oraz monitorowanie sytuacji rodzinnej uczniów.

Wykres 6 Główne problemy wskazane przez dzieci i młodzież uczęszczającą do szkół na terenie gminy

Źródło: opracowania własne na podstawie danych z ankiet przeprowadzonych w szkołach

Jak wynika z powyższego wykresu najczęściej ankietowanych dzieci wskazało na kłopoty w nauce oraz brak zrozumienia ze strony rówieśników, pozostali uczniowie uznali, że konflikty i alkoholizm są głównymi problemami występującymi w ich rodzinach.

Według dzieci likwidacja problemów, z którymi się borykają może nastąpić przez:

- poprawę sytuacji finansowej rodziców
- spędzanie większej ilości czasu na nauce i odpowiednie zagospodarowanie czasu
- organizowanie wycieczek, spotkań.

W celu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży szkoły realizują szereg projektów. W roku 2013 wszystkie szkoły naszej gminy brały udział w realizacji projektów edukacyjnych pod nazwą „Twórczy przedszkolak”, „Czas na rozwój”, „Świadomie buduję przyszłość”, „Badam wiem więcej”, „N@uczyciel”. W ramach programu operacyjnego Kapitał Ludzki „Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty”. Ponadto ZSP Lipie i ZSP Parzymiechy biorą udział w realizacji programu pt: „Partnerski Projekt Szkół Programu Comenius” finansowanego przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji - Narodową Agencję Programu „Uczenie się przez całe życie”.

Realizacja powyższych projektów pozwala na objęcie dzieci i młodzieży zajęciami dodatkowymi oraz zwiększenie dostępu do edukacji przedszkolnej poprzez wydłużenie czasu pracy przedszkoli z 5 do 8 godzin dziennie, czy też wszechstronny rozwój kompetencji kluczowych dzieci i młodzieży gminy Lipie. Projekty adresowane są zarówno dla uczniów zdolnych jak i tych, którzy mają problemy w nauce. Poprzez prowadzenie różnorodnych zajęć uzupełniających i rozwijających mogą oni uzupełnić brakującą wiedzę, czy rozwijać swoje zdolności i zainteresowania by lepiej przygotować się do dalszego kształcenia. W przedszkolach zajęcia projektowe kierowane są do dzieci, które do tej pory nie uczestniczyły w wychowaniu przedszkolnym, jak również do dzieci już uczęszczających i zorganizowania dla nich różnorodnych zajęć dodatkowych ponad podstawę programową. W ramach projektów szkoły i przedszkola znacznie wzbogaciły także swoje wyposażenie i bazę dydaktyczną.

2.3 Działalność kulturalna w gminie Lipie

2.3.1. Gminny Ośrodek Kultury

Gminny Ośrodek Kultury w Lipiu stanowi centrum spotkań dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych celem korzystania z szerokiego wachlarza zajęć po to, aby móc rozwijać w pełni własne zainteresowania. W GOK zatrudnieni są instruktorzy do nauki gry na różnych instrumentach, zajęć plastycznych, prowadzenia chóru, prowadzenia grupy tanecznej oraz instruktorzy zatrudnieni w świetlicach.

Gminny Ośrodek Kultury w Lipiu posiada swoje filie w postaci świetlic wiejskich. Świetlice działają w miejscowości Danków oraz w Zimnowodzie, spotyka się tam miejscowa młodzież. Przy świetlicy w Zimnowodzie działa zespół teatralno-wokalny „Stokrotka” oraz nowa grupa wokalnoinstrumentalna „RED MAPLE”. W świetlicy odbywają się zajęcia plastyczne, zajęcia sportowe na siłowni, rozgrywki sportowe: gra w koszykówkę, piłkę ręczną, dwa ognie, bilard, ping-pong i inne. Młodszy uczestnicy mogą grać w warcaby, szachy, czy gry planszowe. W świetlicy tej znajduje się także pracownia komputerowa - internauci korzystają z Internetu, gier sieciowych, czy oglądają filmy tematyczne.

Przy Gminnym Ośrodku Kultury w Lipiu działają :

- Starsza Dziecięco – Młodzieżowa Orkiestra Dęta GOK w Lipiu – 26 uczestników,
- Młodsza Dziecięco – Młodzieżowa Orkiestra Dęta GOK w Lipiu – 15 uczestników,
- Sekcje z nauką gry na instrumentach dętych dla początkujących – 21 uczestników,
- Sekcje z nauką gry na instrumentach dętych dla zaawansowanych – 26 uczestników,
- Dziecięce zespoły taneczne z nauką całej palety stylów tańca od 3 do 16 roku życia,
- Chór reaktywowany po 3 latach, powiększony liczebnie do 20 uczestników.

Ponadto odbywają się zajęcia :

- szkolenia z zakresu Marketingu Internetowego, Zarządzania relacjami z klientem, Telemarketingu na nowym sprzęcie pozyskanym z projektu,
- spotkania autorskie i kół zainteresowań,
- zajęcia w zespołach instrumentalnych i wokalnych na zakupionym sprzęcie częściowo z projektu,
- zajęcia wyjazdowe.

Przy GOK w Lipiu działa także zespół muzyczny „The Adapters”. Młodzież i dorośli mogą także skorzystać z zajęć na siłowni.

Sekcje i przedsięwzięcia odpłatne:

- zumba dla młodzieży i osób dorosłych – 30 uczestników,
- nauka gry na gitarze i pianinie – 28 uczestników,
- nauka obsługi komputera i sprawnego poruszania się po Internecie – 12 uczestników,
- konkursy, przeglądy, festiwale z akredytacją zgłaszanych uczestników.

Gminny Ośrodek Kultury w Lipiu organizuje również szereg imprez kulturalnych i obchodów świąt państwowych. Dzięki działalności GOK młodzież, dzieci i dorośli mogą spędzać wolny czas zgodnie ze swoimi zainteresowaniami.

GOK w Lipiu wychodząc na bieżące potrzeby społeczności lokalnej kontynuuje, wznawia oraz proponuje nowe kreatywne i innowacyjne formy działań otwarte na wszelkie grupy wiekowe.

2.4. Ochrona Zdrowia

2.4.1. Gminne Ośrodki Zdrowia

Na terenie gminy Lipie funkcjonują trzy ośrodki zdrowia: Poradnia Ogólna w Lipiu, Poradnia Ogólna w Stanisławowie, Poradnia Ogólna w Parzymiechach. Poradnie zapewniają podstawową opiekę zdrowotną oferując pomoc lekarzy pierwszego kontaktu oraz pielęgniarek środowiskowych. Z opieki specjalistycznej tutejsi mieszkańcy korzystają w poradniach specjalistycznych znajdujących się w pobliskich miastach. W ramach ambulatoryjnej opieki lekarskiej całodobowej mieszkańcy mogą korzystać z pomocy ambulatorium w Krzepicach i Kłobucku.

Profilaktyka sprowadza się do szczepień wykonywanych zgodnie z założeniami programu szczepień ochronnych.

Tabela 6 Zestawienie chorób dominujących u dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych

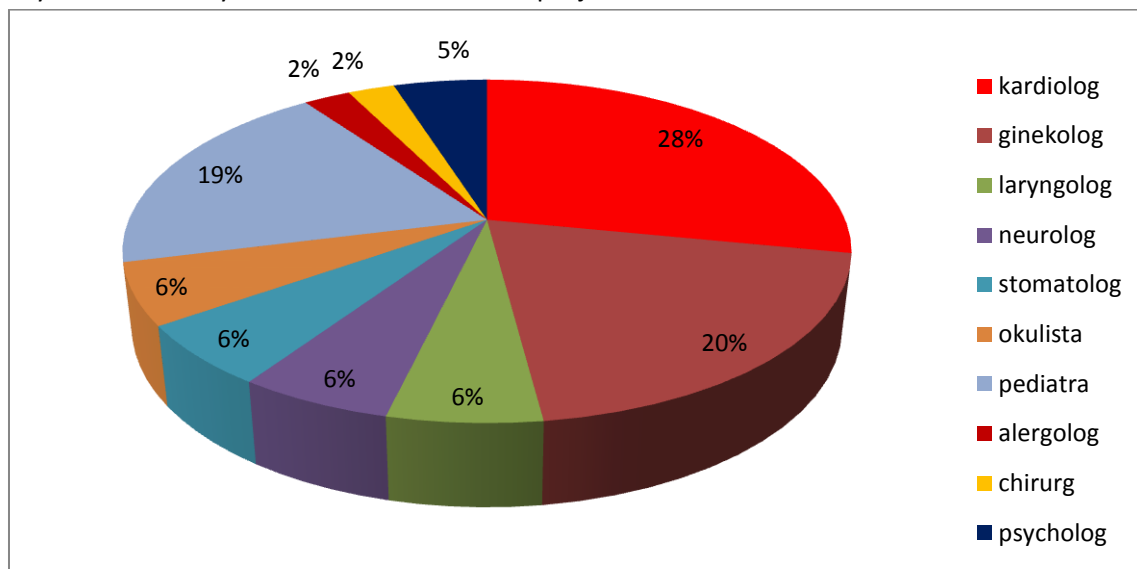
Lp.	GRUPY WIEKOWE	
	0-18	19 LAT I WIĘCEJ
R O D Z A J	Zaburzenia refrakcji i akomodacji oka	Choroby układu krążenia
	Zniekształcenia kręgosłupa	Cukrzyca
Z A C H O R O W A N I A	Zaburzenia rozwoju fizycznego	Choroby tarczycy
	-----	Choroby układu mięśniowo-kostnego i tkanki łącznej
	-----	Choroby obwodowego układu nerwowego

Źródło: opracowania własne na podstawie danych z ZOZ Kłobuck

Ankietowani mieszkańcy gminy Lipie wskazali na potrzebę zatrudnienia w Ośrodkach Zdrowia specjalistów.

Najwięcej respondentów wskazało na konieczność zatrudnienia m.in. kardiologa, ginekologa, co przedstawia poniższy wykres. Wypowiedzi ankietowanych co do zatrudnienia specjalisty z zakresu kardiologii pokrywają się z danymi statystycznymi, które wskazują na fakt, iż choroby układu krążenia dominują w naszej gminie.

Wykres 7 Potrzeby w zakresie zatrudnienia specjalistów w Ośrodkach Zdrowia

Źródło: opracowania własne na podstawie danych z ankiet

2.4.2. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Parzymiechach

Ośrodek Terapii Uzależnień mieści się w miejscowości Parzymiechy. W Ośrodku leczony jest alkoholowy zespół abstynencyjny na oddziale leczenia zespołu abstynencyjnego za pomocą oddziaływania farmakologicznego, pielęgnacyjnego oraz oddziaływania terapeutycznego. W Ośrodku na Oddziale Terapii leczony jest zespół uzależnienia od alkoholu poprzez psychoterapię uzależnień realizowaną w oparciu o model strukturalno-strategiczny oraz model psychoterapii krótkoterminowej.

Psychoterapia ta wypracowana została w Stanach Zjednoczonych i polega na dołączeniu do psychoterapii części aktywizacji zawodowej, tj. wprowadzenie zajęć z doradcą zawodowym.

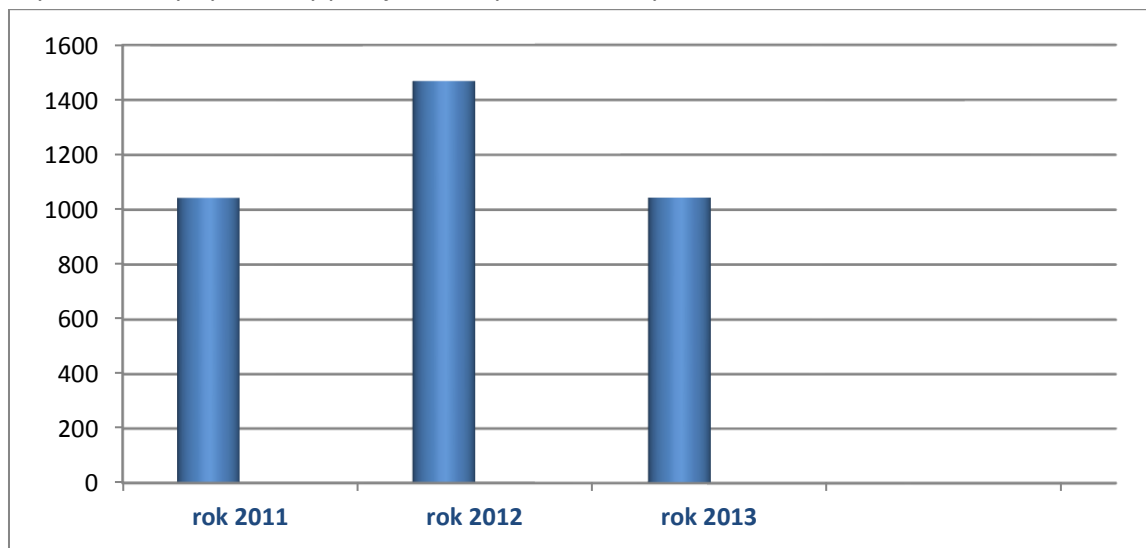
Liczba pensjonariuszy w Ośrodku Terapii Uzależnień w latach 2011-2013 przedstawia się następująco:

Tabela 7 Liczba pensjonariuszy w OTU Parzymiechy

Rok	Liczba pensjonariuszy
2011	1043
2012	1468
2013	1044

Źródło: opracowania własne na podstawie danych Ośrodka Terapii Uzależnień w Parzymiechach

Wykres 8 Statystyka liczby pensjonariuszy OTU w Parzymiechach w latach 2011-2013

Źródło: opracowania własne na podstawie danych Ośrodka Terapii Uzależnień w Parzymiechach

Przy Ośrodku działa Stowarzyszenie Pomocy Osobom Uzależnionym oraz organizowane są grupy wsparcia /Mitingi AA/ w każdą sobotę miesiąca. W Placówce zamiejscowej w Częstochowie realizowany jest pogłębiony program terapii dla osób, które ukończyły program podstawowy terapii w Ośrodku. Realizowane są też sesje psychoterapeutyczne dla rodzin osób uzależnionych. Program realizowany jest w oparciu o model psychoterapii skoncentrowanej na rozwiązaniu. Osoby uzależnione z terenu gminy zarówno z postanowienia sądowego jak i dobrowolnie mają możliwość podjęcia leczenia odwykowego w Ośrodku i uczestnictwa w Mitingach AA.

2.5 Organizacje działające na terenie gminy Lipie

W gminie funkcjonuje szereg organizacji pozarządowych, które mogą stanowić lokalne partnerstwo dla działań w obszarze rozwiązywania problemów społecznych. Warto więc uwzględnić potencjał tkwiący w tych organizacjach lokalnego wsparcia. Struktury pozarządowe działające na terenie gminy Lipie:

- Klub Sportowy „Sokół” Parzymiechy
- Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii Zimnowoda
- Stowarzyszenie im. ks. Bonawentury Metlera w Parzymiechach
- Stowarzyszenie Inicjatyw Liswarta Rębielice Szlacheckie
- Stowarzyszenie Inicjatyw Oświatowo-Kulturalnych w Lipiu
- Stowarzyszenie Pomocy Osobom Uzależnionym,
- Stowarzyszenie „KluCZeM” Współpracy i Rozwoju
- TKKF „Zryw” Parzymiechy
- Uczniowski Klub Sportowy „Jagiełło” w Lipiu
- Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „Maratończyk”
- Parafialny Klub Sportowy Danków.

Powyższe organizacje działają na rzecz poprawy jakości życia różnych grup mieszkańców gminy. Na terenie gminy istnieją także: Koła Gospodyń Wiejskich, Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów oraz Ochotnicze Straże Pożarne.

III. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ

3.1 Bezrobocie – rynek pracy

Bezrobocie jest zjawiskiem społecznym polegającym na tym, że część ludzi zdolnych do pracy i deklarujących chęć jej podjęcia, nie znajduje faktycznego zatrudnienia z różnych powodów. Stan ten spowodowany jest przede wszystkim brakiem równowagi pomiędzy popytą na pracę, a popytem na pracę. W Polsce bezrobocie jest kwestią społeczną. Świadczy o tym przede wszystkim dynamika, skala i struktura tego zjawiska, jak i jego negatywne konsekwencje odczuwane coraz silniej. Brak pracy jest czynnikiem, który ma wpływ na zaspokojenie ważnych potrzeb społecznych w różnych sferach życia. Prowadzi do narastania kwestii społecznych jak: kwestia ubóstwa, edukacyjna, zdrowotna itd., których rozwiązań powinna podjąć się m.in. polityka społeczna.

Walka z bezrobociem jest możliwa przez kompleksowe działania w sferze ekonomicznej mającej na celu wzrost gospodarczy i tworzenie nowych trwałych miejsc pracy. Działania na rzecz osób bezrobotnych z terenu gminy Lipie podejmuje Powiatowy Urząd Pracy w Kłobucku.

Poniżej przedstawiono informację o sytuacji na rynku pracy w gminie Lipie /stan na dzień 31.12.2013 r./

Tabela 8 Informacja o sytuacji na rynku pracy w gminie Lipie

GMINA	Liczba bezrobotnych		Z liczby bezrobotnych			Staże	Szkolenia	Roboty publiczne	Prace interwen.	Prace społ. użyteczne	
	Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku			ogółem	kobiet						% ogół.
	ogółem	w tym kobiet	ogółem								
LIPIE	290	157	45	16	15,5	31	3	21	3	0	

Źródło: opracowania własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Kłobucku

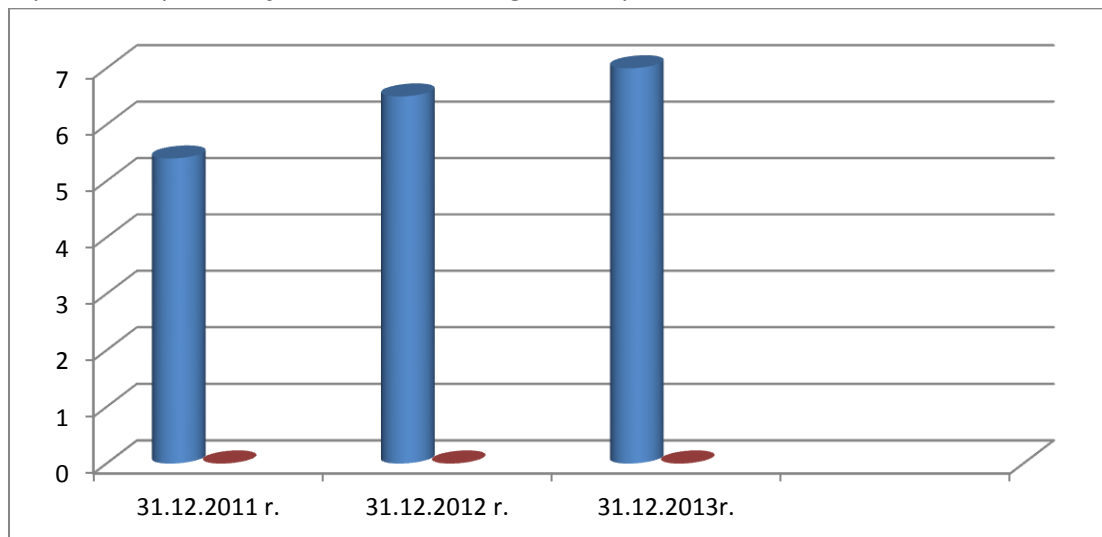
Tabela 9 Bezrobotni w gminie Lipie według czasu pozostawania bez pracy, wieku, wykształcenia i stażu pracy

Wyszczególnienie		Liczba bezrobotnych razem
Czas pozostawania bez pracy w m-c	<i>do 1</i>	33
	<i>1-3</i>	55
	<i>3-6</i>	50
	<i>6-12</i>	57
	<i>12-24</i>	64
	<i>pow.24</i>	31
Wiek	<i>18-24</i>	77
	<i>25-34</i>	82
	<i>35-44</i>	44
	<i>45-54</i>	48
	<i>55-59</i>	27
	<i>60-64</i>	12
Wykształcenie	<i>wyższe</i>	33
	<i>Policealne i średnie zawodowe</i>	83
	<i>średnie ogólnokształcące</i>	24
	<i>zasadnicze zawodowe</i>	80
	<i>gimnazjalne i poniżej</i>	70
Staż pracy ogółem	<i>do 1 roku</i>	40
	<i>1-5</i>	68
	<i>5-10</i>	32
	<i>10-20</i>	43
	<i>20-30</i>	28
	<i>30 lat i więcej</i>	15
	<i>bez stażu</i>	64
O G Ó Ł E M		290

Źródło: opracowania własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Kłobucku

Jak wynika z powyższego, liczba bezrobotnych w gminie Lipie na koniec grudnia 2013 r. wynosiła 290 osób. Wśród zarejestrowanych bezrobotnych było 157 kobiet. Stopień natężenia bezrobocia w gminie Lipie /stan na 31.12.2013 r./ wyniósł 7,0 %, przy czym w powiecie – 14,8%, w województwie - 11,1% w kraju - 13,2%. Poniżej przedstawione zostało porównanie stopnia natężenia bezrobocia w gminie Lipie w latach 2011-2013.

Wykres 9 Stopień natężenia bezrobocia w gminie Lipie w latach 2011, 2012, 2013

Źródło: opracowania własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Kłobucku

Jak przedstawia powyższy wykres skala bezrobocia w gminie Lipie w latach 2011-2013 wzrasta. W 2011 r. skala bezrobocia w gminie Lipie wynosiła 5,4 %, w 2012 r. 6,5 %, natomiast w 2013 r. 7%. Należy zatem realizować programy naprawcze celem ograniczenia zjawiska bezrobocia w gminie Lipie.

3.2 Pomoc społeczna

Kwestie związane z pomocą społeczną leżą w kompetencjach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipiu, który zgodnie z ustawą o pomocy społecznej realizuje zadania własne oraz zlecone z zakresu administracji rządowej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipiu prowadzi szereg działań mających na celu podniesienie jakości życia społeczności lokalnej.

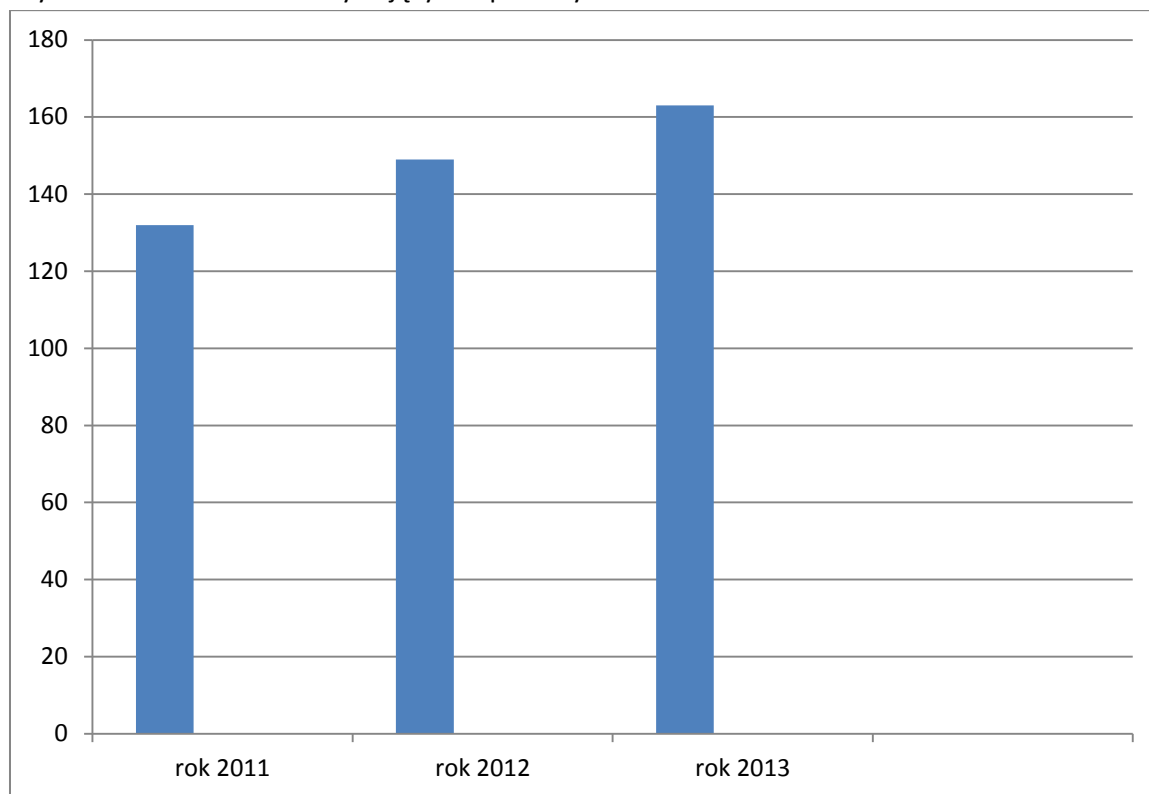
Do głównych zadań Ośrodka realizowanych na podstawie przepisów prawa należy przede wszystkim realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej w tym w szczególności:

- prowadzenie postępowań, wydawanie decyzji, wypłata zasiłków stałych, okresowych, celowych i specjalnych celowych, opłacanie posiłków,
- świadczenie pracy socjalnej,
- zapewnienie schronienia i jednego gorącego posiłku osobom tego potrzebującym,
- zapewnienie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych,
- sprawienie pogrzebu,
- kierowanie do domów pomocy społecznej, schronisk, noclegowni i opłacanie lub dofinansowanie do opłat za pobyt,
- opłacanie składek emerytalnych, rentowych i zdrowotnych za niektóre osoby korzystające z pomocy społecznej.

Ośrodek Pomocy Społecznej, obok wymienionych wyżej zadań, realizuje również zadania związane z wypłatą świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego, prowadzi działania wobec dłużników alimentacyjnych, zajmuje się wypłatą pomocy materialnej dla uczniów.

Ilość rodzin korzystających z pomocy GOPS w latach 2011-2013 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 10 Ilość rodzin korzystających z pomocy GOPS w latach 2011-2013

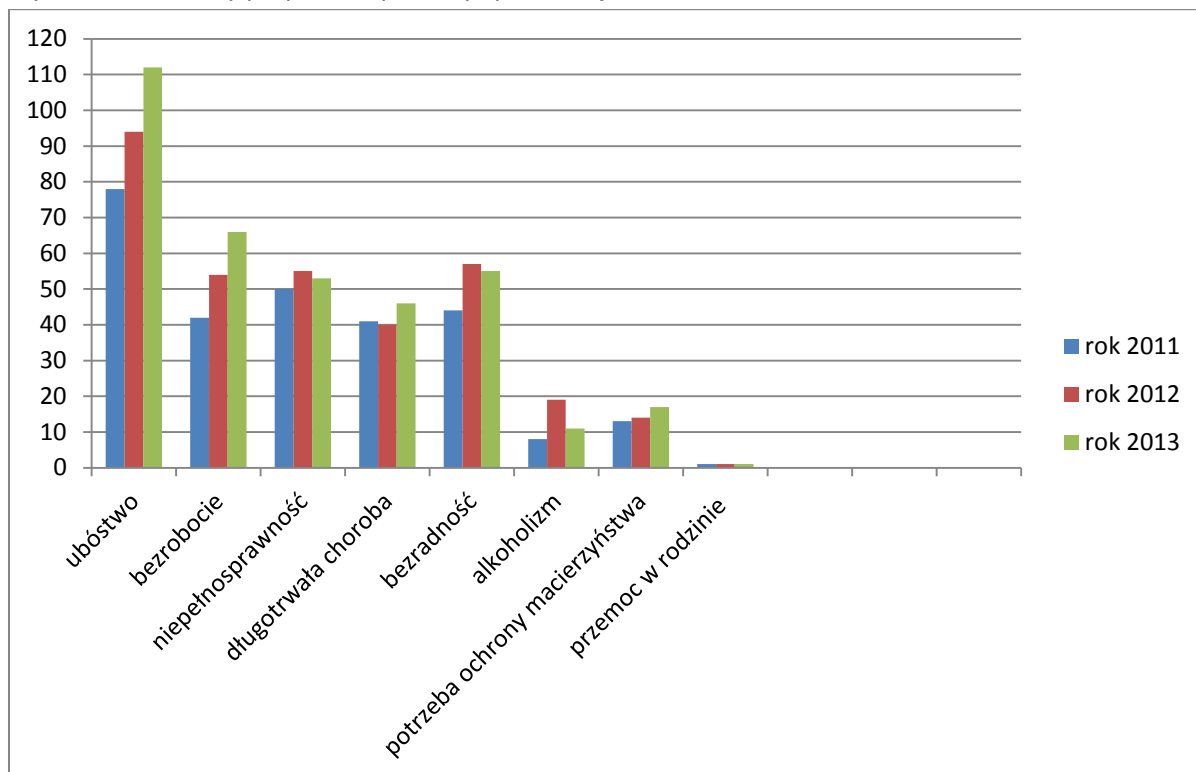
Źródło: opracowania własne na podstawie danych z GOPS Lipie

W 2011 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipiu objął różnorodną pomocą finansową i rzeczową - 132 rodzin, w 2012 roku z pomocy skorzystało - 149 rodzin, natomiast w 2013 roku - 163 rodziny.

Jak wynika z powyższego ilość rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2011 - 2013 nieznacznie wzrasta.

Według danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipiu najczęstszymi powodami przyznania świadczeń z pomocy społecznej w latach 2011 – 2013 podobnie jak w latach poprzednich było: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba oraz bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, alkoholizm, potrzeba ochrony macierzyństwa oraz przemoc w rodzinie.

Wykres 11 Powody przyznania pomocy społecznej w rodzinach w latach: 2011,2012,2013

Źródło: opracowania własne na podstawie danych GOPS Lipie.

Jak wynika z powyższego problem ubóstwa stanowił największy udział w strukturze udzielania pomocy. W roku 2011 z powodu ubóstwa z pomocy skorzystało - 78 rodzin, w 2012 r. – 94 rodziny, a w 2013 - 112 rodzin. Zaznaczyć należy, iż do problemu ubóstwa kwalifikowane są osoby i rodziny, którym dochód nie przekracza ustawowego kryterium dochodowego. Powyższe dane wskazują, że kwestia ubóstwa oraz związanych z jego istnieniem problemów w ostatnich latach jest czynnikiem dominującym na terenie gminy Lipie. Z powodu bezrobocia w 2011 r. skorzystały z pomocy – 42 rodziny, w 2012 r.– 54 rodziny, natomiast w 2013 r.–66 rodzin. Ten problem w rodzinie w gminie Lipie także wskazuje na tendencje zwykłe. W 2011 r. z pomocy z tytułu niepełnosprawności skorzystało - 50 rodzin, w 2012 r. – 55 rodzin, w 2013 r. – 53 rodziny. Ilość rodzin korzystających z pomocy w tytułu niepełnosprawności w latach 2011-2013 utrzymuje się mniej więcej na jednakowym poziomie. Z powodu długotrwałej choroby z pomocy skorzystało w 2011 r. - 41 rodzin, w 2012 r.– 40 rodzin, natomiast w 2013 roku – 46 rodzin. Podobnie jak w kwestii niepełnosprawności pomoc osobom z problemem długotrwałej choroby utrzymuje się mniej więcej na równym poziomie. W 2011 r. z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego pomoc otrzymały - 44 rodziny, w 2012 r.- 57 rodzin, w 2013 r.- 55 rodzin. Widzimy tutaj, że w 2012 r. oraz w 2013 r. liczba rodzin w stosunku do 2011 roku uległa zwiększeniu. Liczba rodzin z problemem alkoholowym korzystających z pomocy GOPS w Lipiu w 2011 r. wynosiła – 8 rodzin, w 2012 było to - 19 rodzin, zaś w 2013 r. - 11 rodzin. Jak wynika z powyższego najczęściej rodzin z problemem alkoholowym skorzystało z pomocy społecznej w 2012 r. W większości była to pomoc w naturze oraz pomoc rzeczowa.

Tabela 10 Liczba osób, którym przyznano świadczenia w latach 2011-2013 r

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba osób którym przyznano świadczenia		
		2011	2012	2013
1.	Zasiłki stałe	19	20	23
2.	Zasiłki okresowe	28	36	32
3.	Schronienie	1	1	1
4.	Posiłki dla dzieci w szkole	133	142	140
5.	Usługi opiekuńcze ogółem	2	3	3
6.	Zasiłki celowe i w naturze oraz zasiłki celowe z programu posiłek ogółem	76	78	84
7.	Sprawienie pogrzebu	1	0	1
8.	Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	4	5	6

Źródło: opracowania własne na podstawie danych GOPS Lipie.

Jak wynika z powyższego liczba zasiłków stałych w latach 2011-2013 wzrasta, wynika to z faktu, iż coraz więcej osób posiada stopień niepełnosprawności. Pomoc w postaci zasiłku okresowego utrzymuje się mniej więcej na jednakowym poziomie, liczba dzieci korzystających z pomocy w formie posiłków utrzymuje się na tym samym poziomie. Zauważa się konieczność świadczenia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Wzrasta liczba osób, którym przyznano pomoc w postaci zasiłków celowych. Obserwuje się także wzrost liczby osób wymagających umieszczenia w domach pomocy społecznej.

W celu poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipiu świadczą również pracę socjalną.

Działania podejmowane w ramach pracy socjalnej polegają m.in na:

- udzielaniu informacji i poradnictwa, pomocy w pisaniu pism i pośredniczeniu w sprawach dotyczących wyjaśnienia problemów podopiecznych,
- koordynowaniu działań klientów, motywowaniu do zmian mających na celu poprawę sytuacji bytowej i zdrowotnej osób i rodzin,
- rozpropagowywaniu informacji o kursach bezpłatnych organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy oraz informowaniu i przekazywaniu aktualnych ofert pracy dla podopiecznych,
- mobilizacji osób bezrobotnych do poszukiwania pracy,
- uczestniczeniu w sprawach sądowych w charakterze wnioskodawców lub świadków,
- współpracy z Policją, kuratorami sądowymi i społecznymi w celu zwiększenia bezpieczeństwa osób i rodzin, szczególnie w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz w sytuacji zagrożenia dobra i bezpieczeństwa dzieci,
- pracy w Zespole Interdyscyplinarnym; monitoringu w środowisku,
- pomocy w zorganizowaniu wyjazdu dzieci na kolonie letnie,
- rozładowywaniu konfliktów rodzinnych, nawiązywaniu kontaktu z rodziną zewnętrzną,
- zgłaszaniu osób uzależnionych na przymusowe leczenie odwykowe,
- pomocy w ustalaniu lub zmiany stopnia niepełnosprawności,
- współpracy ze szkołą, z pedagogiem szkolnym, ze służbami medycznymi.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipiu dla osób zamieszkałych na terenie gminy Lipie zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych jest jedynym organem realizującym świadczenia rodzinne, którymi są:

- zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

Tabela 11 Ilość rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych w latach 2011-2013

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba korzystających rodzin		
		2011	2012	2013
1.	Zasiłki rodzinne	420	381	339
1.1	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	35	36	27
1.2	- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	29	26	22
1.3	- samotnego wychowywania dziecka	9	8	7
1.4	- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	31	29	27
1.5	- rozpoczęcia roku szkolnego	330	279	263
1.6	- podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	111	98	87
1.7	- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	68	60	45
2.	Zasiłek pielęgnacyjny	93	99	92
3.	Świadczenie pielęgnacyjne	27	34	27
4.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	52	63	46
5.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	-	-	1
6.	Fundusz Alimentacyjny	26	29	24

Źródło: opracowania własne na podstawie danych GOPS Lipie.

Jak wynika z powyższego liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych czy pozostałych świadczeń z roku na rok maleje. Spowodowane jest to przede wszystkim migracją mieszkańców gminy za pracą poza granice kraju i ubieganie się o powyższe świadczenia w krajach Unii Europejskiej, gdyż system świadczeń w tych krajach jest o wiele korzystniejszy niż w Polsce. Innym czynnikiem, który powoduje spadek rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych jest niskie kryterium dochodowe, które uprawnia do tej formy pomocy. Ponadto w gminie zaobserwowano spadek liczby urodzeń dzieci, a także spadek rodzin wielodzietnych.

3.3 Zjawisko uzależnień

3.3.1 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lipiu

Alkoholizm to zauważalne zjawisko w obszarze pomocy społecznej. Nadużywanie alkoholu powoduje szkody we wszystkich sferach życia człowieka. Następstwa nie dotyczą jedynie zdrowia fizycznego czy psychicznego. Głównymi problemami współwystępującymi wraz z uzależnieniami są bezdomność, bezrobocie, ubóstwo, dysfunkcje rodziny, przestępczość. Jeżeli chodzi o zjawisko przestępczości w gminie Lipie w 2013 r. to dane Komisariatu Policji w Krzepicach przedstawiają się następująco:

Tabela 12 Liczba wykroczeń w gminie Lipie w 2013 r

Wykroczenia	Liczba
Osoby zatrzymane do wytrzeźwienia	21
Przeprowadzone interwencje domowe	45
Nieletni podejrzani o popełnienie wykroczenia	6
Nietrzeźwi kierujący	25

Źródło: opracowania własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Krzepicach.

Tabela 13 Liczba złożonych wniosków ,osób skierowanych na badania przez GKRPA w Lipiu

Liczba	2011	2012	2013
złożonych wniosków	6	12	14
osób skierowanych na badania	2	11	7
osób poddanych tzw.wszyciu	4	0	4

Źródło: opracowania własne na podstawie danych GKRPA w Lipiu.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lipiu prowadzi profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych. GKRPA w Lipiu dofinansowuje dożywianie dzieci z rodzin, w którym występuje problem alkoholowy i przemocy domowej. Propaguje zdrowy i aktywny tryb życia w ramach sportu szkolnego i innych zajęć sportowych jako zajęć profilaktycznych. W zakresie profilaktyki uzależnienia dofinansowuje grupy parafialne świetlic środowiskowych celem aktywnego wypełnienia czasu wolnego dzieci i młodzieży.

3.4 Problem przemocy

Przemoc w rodzinie to zamierzone i wykorzystujące przewagę siły działanie skierowane przeciwko członkom rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody. Osoby funkcjonujące w rodzinach, w których dochodzi do przemocy doświadczają zaburzeń funkcjonowania we wszystkich sferach życia: emocjonalnej, psychicznej i społecznej.

Zadaniem gminy jest m.in. tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zapewnienie osobom doświadczającym przemocy miejsc w ośrodkach wsparcia, tworzenie Zespołów Interdyscyplinarnych.

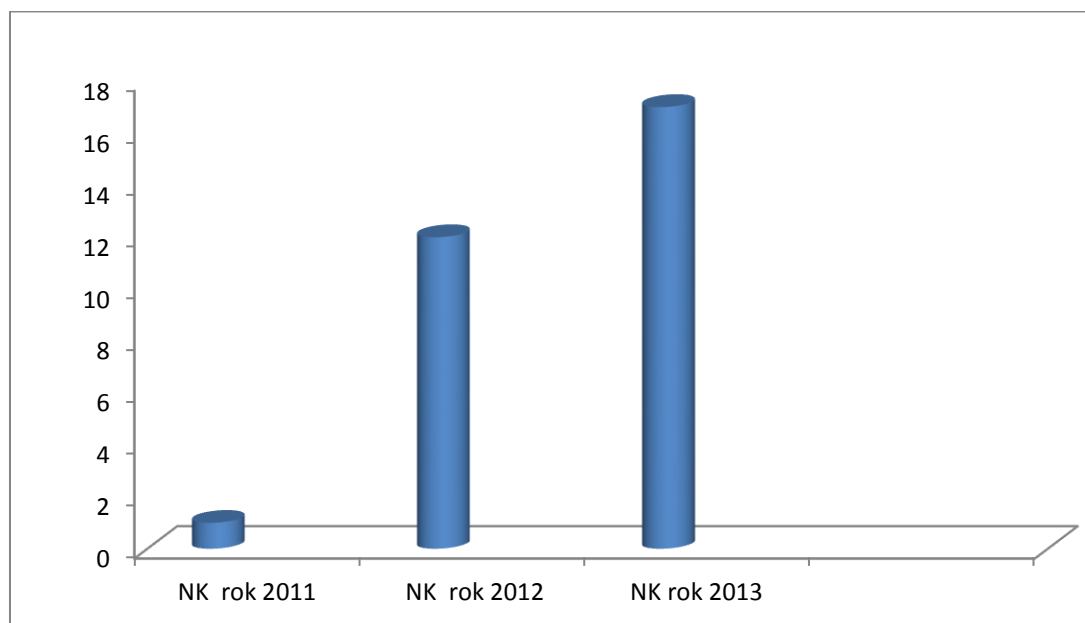
3.4.1 Zespół Interdyscyplinarny

Uchwałą Nr XI/71/2011 Rady Gminy Lipie z dnia 10 czerwca 2011 roku został powołany Zespół Interdyscyplinarny w Lipiu. Pracownik GOPS w ramach sprawowania funkcji Przewodniczącego Zespołu koordynuje jego działania, jak i działania grup roboczych w związku z realizacją procedury „Niebieskie Karty” w gminie Lipie.

Posiedzenia Zespołu odbywają się w zależności od potrzeb, ale nie rzadziej niż raz na 3 miesiące. Zespół powołuje grupy robocze w celu pomocy i pracy z konkretną rodziną, w której występuje przemoc domowa.

W 2011 r. do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęła 1 Niebieska Karta, w 2012 r. 12 Niebieskich Kart, w 2013 liczba Kart wzrosła do 17. Niebieskie Karty sporządzone były przez przedstawicieli Policji oraz pracowników GOPS w Lipiu w związku z podejrzeniem stosowania przemocy w rodzinie.

Wykres 12 Ilość Niebieskich Kart, które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego w Lipiu w latach 2011-2013

Źródło: opracowania własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Lipiu

Jak przedstawia powyższy wykres w gminie Lipie obserwujemy wzrost liczby Niebieskich Kart, które wpływają do Zespołu Interdyscyplinarnego, co świadczy o fakcie, iż zjawisko przemocy w gminie Lipie wzrasta. Celem zapobieżenia występowania tego zjawiska GOPS realizował w 2013 r. projekt „Przeciw przemocy w Gminie Lipie” w ramach Programu Osłonowego „Wspieranie jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”.

Priorytetem projektu było podejmowanie działań mających na celu poprawę sytuacji rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie.

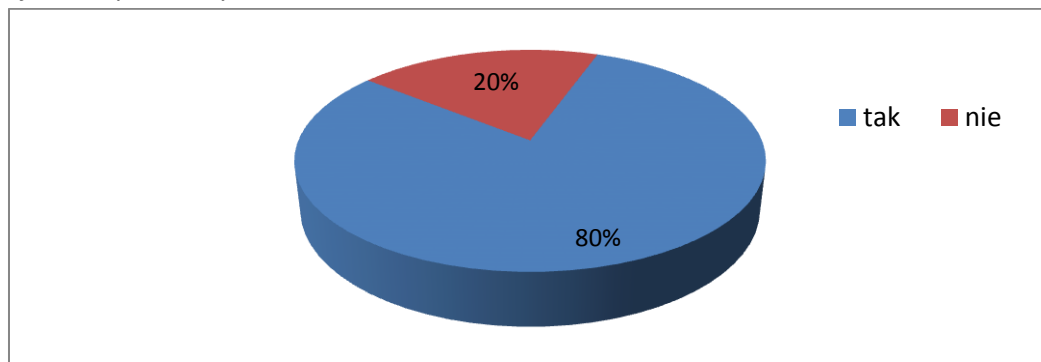
Raport diagnozy, który zawierał opinie dorosłych mieszkańców gminy jak i dzieci oraz młodzieży z terenu gminy uzyskane w drodze badań ankietowanych wykazał, iż zagrożenia związane z przemocą w opinii badanych mieszkańców są istotnym problemem w gminie Lipie. Badani w 13 % określili, iż przemoc w rodzinie to zjawisko występujące na dużą skalę, prawie co piąty respondent znał przynajmniej jedną osobę krzywdzoną przez najbliższych. Także sami ankietowani przyznali, że dotyka ich przemoc, 4% badanych potwierdziło, iż doświadczyło przemocy w swojej rodzinie. Badania wykazały także powszechność wiedzy na temat funkcjonującego na terenie gminy Zespołu Interdyscyplinarnego. Wielokrotnie w badaniach pojawiały się dostrzegane przez dorosłych braki w obszarze kompetencji interpersonalnych i rodzicielskich skutkujących utratą kontroli zachowania i w konsekwencji agresją. Rozwijanie umiejętności społecznych pozwoli na poprawę komunikacji między najbliższymi i możliwość wywierania wpływu za pomocą innej niż przemocowa argumentacji.

Działania zrealizowane w ramach Projektu/ warsztaty, szkolenia / przyczyniły się do :

- zwiększenia poziomu świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej,
- poszerzenia wiedzy na temat skutków przemocy w rodzinie,
- upowszechnienia informacji dotyczącej możliwości uzyskania pomocy ze strony odpowiednich służb i instytucji w związku z przemocą domową,
- uświadomienia skali problemu przemocy domowej w gminie Lipie.

Jak szeroka jest skala wiedzy mieszkańców na temat instytucji pomocowych w gminie Lipie ilustrują także badania przeprowadzone przez pracowników GOPS wśród społeczności lokalnej, co zobrazowane jest na poniższym wykresie.

Wykres 13 Wiedza mieszkańców gminy Lipie dot. poszukiwania pomocy w przypadku wystąpienia zjawiska przemocy

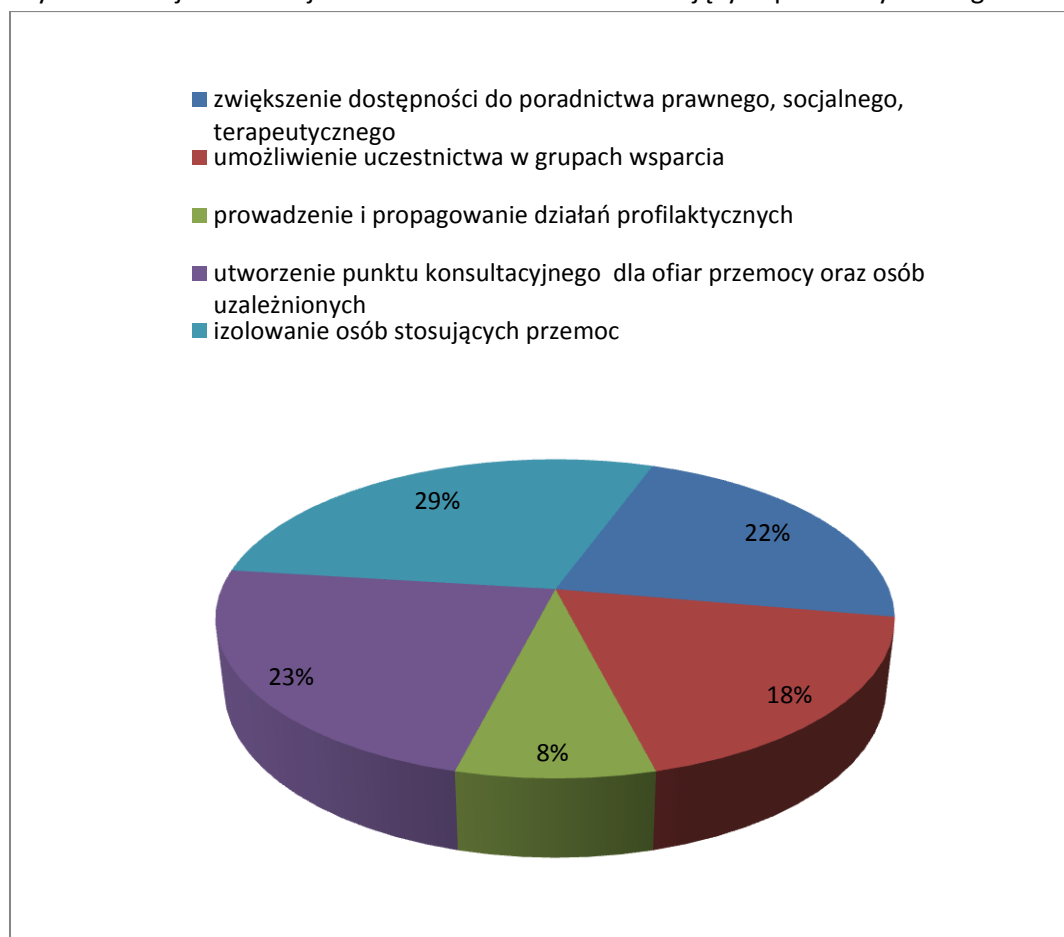
Źródło: opracowania własne na podstawie danych z ankiet

Badani w 80 % posiadali wiedzę dotyczącą uzyskania pomocy w przypadku wystąpienia zjawiska przemocy, 20% badanych takiej wiedzy nie posiadało. Skalę przemocy mieszkańcy z terenu gminy Lipie określili jako średnią.

Respondenci, jak wynika z poniższego wykresu, najczęściej opowiedzieli się po stronie izolowania sprawców przemocy, następnie utworzenia Punktu Konsultacyjnego, zwiększenia dostępności do poradnictwa prawnego, terapeutycznego oraz umożliwienia uczestnictwa w grupach wsparcia. Najmniej respondentów wypowiedziało się za propagowaniem działań profilaktycznych, gdyż jak wynika z powyższego, mieszkańcy gminy, w tym młodzież i dzieci, posiadają dużą wiedzę, jeżeli chodzi o profilaktykę oraz uzyskanie pomocy w przypadku pojawienia się przemocy domowej, na co wskazuje także raport – Diagnozy Zjawiska Przemocy w Rodzinie. Respondenci są w pełni zorientowani w jakich instytucjach na terenie gminy Lipie, jak i poza nią szukać pomocy.

Wynika to z faktu przeprowadzania w szkołach pogadank, warsztatów, zarówno dla dzieci, młodzieży, jak i rodziców z zagadnień przemocy, nadużywania alkoholu czy spożywania narkotyków. Jak wynika z badań, mieszkańcy w dużej mierze posiadają takową wiedzę. Przyczynił się do tego program, którego realizatorem był Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz wszelkie programy, projekty realizowane w szkołach, a finansowane ze środków unijnych oraz środków finansowych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lipiu.

Wykres 14 Najskuteczniejsze działania wobec osób doznających przemocy według badanych

Źródło: opracowania własne na podstawie danych z ankiet

3.5 Sytuacja osób niepełnosprawnych

Niepełnosprawność człowieka uważana jest za szczególnie istotny problem społeczny. Mówiąc o osobach niepełnosprawnych mamy na myśli osoby posiadające stopień niepełnosprawności orzeczony przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, komisje lekarskie ZUS czy KRUS.

Za niepełnosprawne uznać należy osoby, których stan fizyczny, psychiczny umysłowy powoduje trwałe lub okresowe utrudnienia, ograniczenia bądź uniemożliwia pełnienie ról i zadań społecznych na poziomie powszechnie przyjętych kryteriów.

Jedynym badaniem pozwalającym na ustalenie liczby osób niepełnosprawnych w gminach są narodowe spisy powszechnie. Jeżeli chodzi o liczbę osób niepełnosprawnych w gminie Lipie to wynosi ona 881 osób - są to jedyne aktualne dane jakimi dysponuje powiat, a pochodzą one z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań przeprowadzonego w 2002 r. Osoby niepełnosprawne z gminy Lipie mogą korzystać z pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. Pomoc ta polega przede wszystkim na:

- wyrabianiu zaradności osobistej i pobudzaniu aktywności społecznej,
- wyrabianiu umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych,
- likwidacji barier, w szczególności architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, technicznych w komunikowaniu się i w dostępie do informacji,
- kształtowaniu w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi.

Osoby niepełnosprawne z gminy Lipie mogą również uczęszczać na warsztaty terapii zajęciowej i skorzystać z terapii zajęciowej indywidualnej i grupowej.

Z obserwacji prowadzonych przez pracowników socjalnych Ośrodka wynika, że sytuacja tej grupy osób jest bardzo trudna. Problemy osób niepełnosprawnych wiążą się przede wszystkim z ograniczonymi możliwościami zakupu protez, sprzętu umożliwiającego samoobsługę oraz pokrycie kosztów koniecznej rehabilitacji. Dużym problemem są także bariery architektoniczne w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej jak i w budynkach użyteczności publicznej. Problemy, jakie napotyka na swojej drodze osoba niepełnosprawna nie tylko utrudniają, ale niekiedy wręcz uniemożliwiają komunikowanie społeczne i uczestnictwo w normalnym życiu.

Osoby niepełnosprawne psychicznie postrzegane są przez mieszkańców jako osoby nieprzewidywalne, a co za tym idzie również niebezpieczne.

Następnym problemem jaki dotyka osoby niepełnosprawne jest występowanie wśród nich zjawiska bezrobocia.

Głównymi problemami związanymi z bezrobociem niepełnosprawnych są:

- niskie wykształcenie i kwalifikacje (największa liczba niepełnosprawnych bezrobotnych posiada wykształcenie podstawowe i zasadnicze zawodowe),
- niedobór stanowisk pracy dla osób z niektórymi schorzeniami (brak zakładów pracy chronionej),
- niższa atrakcyjność osoby chorej na rynku pracy.

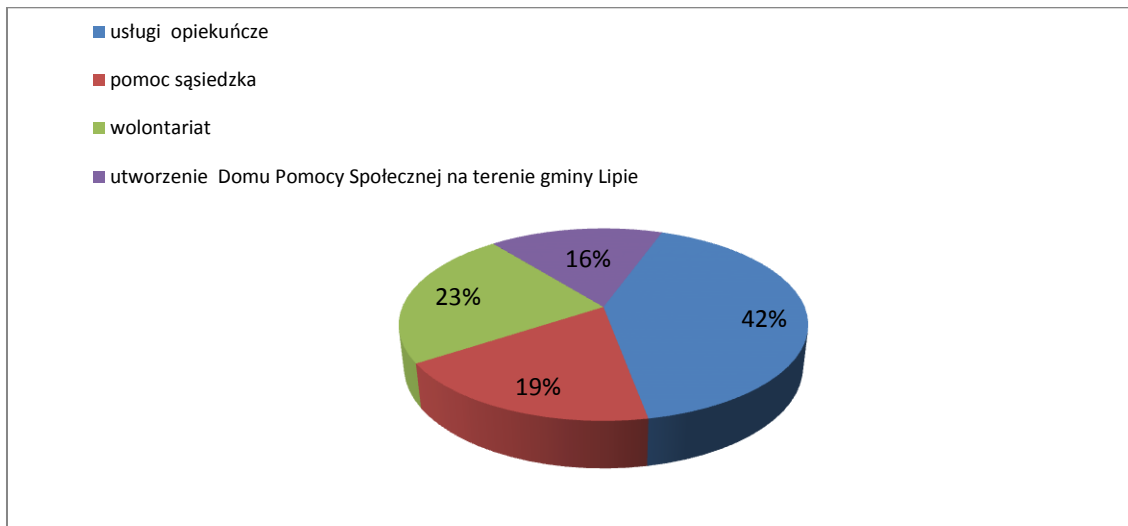
Niepełnosprawność członka rodziny prowadzi do pogorszenia kondycji finansowej rodziny.

Powoduje to zwiększone wydatki na leczenie i rehabilitację, dlatego też rodziny z tego typu problemami zwracają się o pomoc do Ośrodka.

Oprócz pomocy doraźnej niepełnosprawni z gminy Lipie otrzymują pomoc w formie zasiłków stałych i zasiłków pielęgnacyjnych.

Badania przeprowadzone przez pracowników GOPS wykazują jednoznacznie, że według respondentów pomoc dla osób niepełnosprawnych w Gminie Lipie jest w głównej mierze niewystarczająca. Na pytanie jakie formy pomocy dla osób niepełnosprawnych winny być bardziej rozwinięte ankietowani odpowiedzieli w następujący sposób.

Wykres 15 Wskazane przez badanych formy pomocy

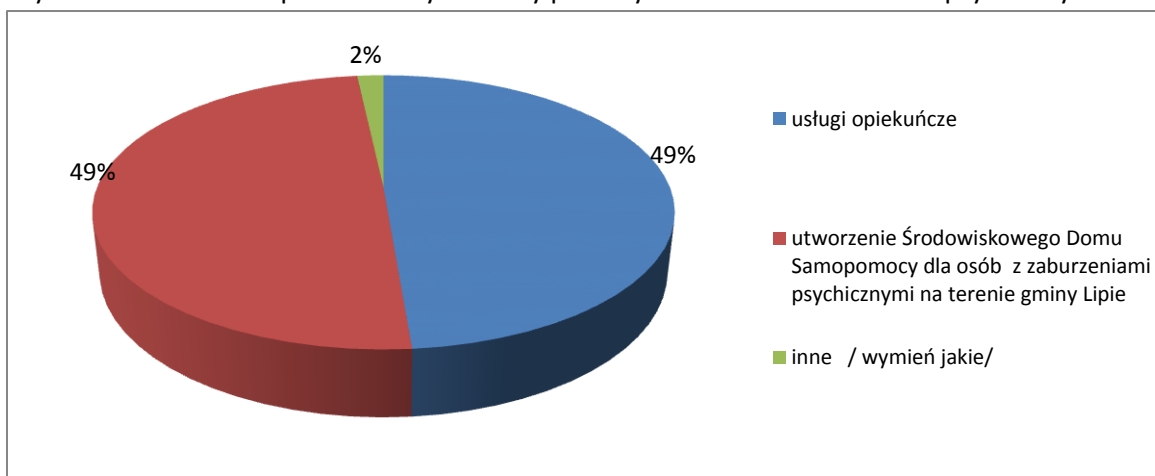

Źródło: opracowania własne na podstawie danych z ankiet

Jak wynika z powyższego, mieszkańcy w 42 % uważają, że pomoc w postaci usług opiekuńczych na terenie powinna być jak najbardziej rozwinięta, następnie uruchomienie wolontariatu, pomocy sąsiedzkiej oraz utworzenie na terenie gminy Domu Pomocy Społecznej.

Mieszkańcy gminy wypowiedzieli się także na temat potrzeby udzielania pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi. W 49% ankietowani uznali, że osoby te wymagają pomocy w postaci zorganizowania usług opiekuńczych, również w 49 % uznali, że niezbędnym byłoby utworzenie Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, 2% osób uznało, że niezbędną formą pomocy byłaby psychoterapia i leczenie psychiatryczne dla tych osób.

Wykres 16 .Wskazane przez badanych formy pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Źródło: opracowania własne na podstawie danych z ankiet

Pomoc dla niepełnosprawnych dzieci w gminie Lipie

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej od 2011 roku organizuje spotkania świąteczne z dziećmi niepełnosprawnymi, których rodzice mają prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. Każde spotkanie cieszy się coraz większym zainteresowaniem zarówno wśród dzieci jak i ich rodziców. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej dla każdego niepełnosprawnego dziecka przygotowuje paczki ze słodyczami, które dzieciom wręcza Mikołaj. W spotkaniach uczestniczą także dzieci z Zespołów Szkolno-Przedszkolnych oraz nauczyciele, którzy zapewniają oprawę artystyczną.

Ośrodek Pomocy współpracuje także ze Stowarzyszeniem na rzecz dzieci niepełnosprawnych „O uśmiech dziecka”. Co roku organizowany jest przez stowarzyszenie bal karnawałowy. Pracownicy socjalni informują rodziny z terenu gminy z dziećmi niepełnosprawnymi o organizowanych przez Stowarzyszenie imprezach.

Rodziny dzieci niepełnosprawnych z terenu gminy mogą także korzystać z pomocy w formie pokrywania kosztów posiłku w stołówkach szkolnych.

Rodzice dzieci niepełnosprawnych mają również zapewniony zwrot kosztów przejazdu do szkoły. Z takiej formy pomocy w 2013 roku skorzystało 7 rodzin. Z pomocy w formie wyprawki szkolnej dla uczniów niepełnosprawnych w 2013 r. skorzystało 5 dzieci /2 - szkoła podstawowa, 3 – gimnazja/.

3.6 Sytuacja dziecka i rodziny

Środowisko rodzinne jest pierwszym otoczeniem społecznym i wychowawczym w życiu dziecka. To w ramach struktur rodzinnych człowiek nawiązuje pierwsze kontakty społeczne. Rodziny korzystające z pomocy GOPS w Lipiu często charakteryzują się zaburzoną strukturą w postaci niestabilnych i nieformalnych układów małżeńskich, rozkładem pożycia małżeńskiego oraz deficytami wychowawczymi spowodowanymi załamaniem się ról wewnątrzrodzinnych. Dlatego też tak ważne jest objęcie wsparciem tej grupy odbiorców.

Powyższe rodziny mogą korzystać z pomocy finansowej w formie zasiłków celowych, okresowych czy w formie rzeczowej. Dzieci z tych rodzin są objęte pomocą dożywiania w stołówkach szkolnych. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipiu realizuje także pomoc materialną dla uczniów o charakterze socjalnym /stypendia i zasiłki szkolne/.

Stypendia szkolne i zasiłki szkolne najczęściej przyznawane są dla uczniów pochodzących z rodzin o niskich dochodach, których sytuacja najczęściej jest znana pracownikom socjalnym Ośrodka Pomocy Społecznej.

W 2013 r. przyznano stypendia szkolne dla 153 uczniów, stypendia wypłacane są dwa razy w roku. Nasza gmina realizuje także Europejski Program Pomocy Żywnościowej dla najuboższej ludności z terenu gminy Lipie.

Wśród otrzymywanych produktów znalazły się: mleko, sery (żółty i topiony), mąka pszenna, makaron świderki, ryż, kasza gryczana, płatki kukurydziane, herbatniki, dżem truskawkowy, cukier biały, mielonka wieprzowa, olej rzepakowy, klopsy w sosie pomidorowym, koncentrat pomidorowy, marchewka z groszkiem. Z pomocy żywnościowej skorzystały w 2013 r. łącznie 142 rodziny (457osób w rodzinach).

Na rzecz poprawy sytuacji rodziny i dziecka w gminie Lipie realizowany jest również tzw. Program Rodzina Plus w Gminie Lipie na lata 2014-2018.

Został on opracowany przede wszystkim z uwagi na :

- promowanie modelu rodziny z dziećmi i pozytywnego wizerunku rodziny wielodzietnej,
- poprawę warunków życia i wzmocnienie kondycji rodzin wielodzietnych,
- niekorzystną sytuację demograficzną gminy, o czym świadczy m.in. zmniejszająca się liczba zawieranych małżeństw oraz niski wskaźnik dzietności.

Program adresowany jest do wszystkich rodzin wielodzietnych niezależnie od uzyskiwanego dochodu. Kryterium jest posiadanie trojga lub więcej dzieci w wieku do 18 lat lub do 24 roku życia, w przypadku, gdy dziecko uczy się lub studiuje. Ważnym elementem programu jest możliwość uzyskania przez rodzinę wielodzietną ulgi w opłatach za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Program jest otwarty. Do programu mogą przyłączać się prywatne firmy i oferować zniżki rodzinom wielodzietnym. Działania podejmowane przez przedsiębiorców w ramach Programu promowane będą w Biuletynie Gminnym oraz na stronie internetowej. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wydaje od 01.11.2013 r. rodzinom wielodzietnym specjalne karty, które uprawniają do korzystania ze zniżek. W 2013 r. wydano 168 imiennych kart „Rodzina +”.

W gminie przyznawane są także stypendia Wójta Gminy Lipie za wybitne osiągnięcia w nauce, artystyczne i sportowe.

Z tej formy pomocy za rok szkolny 2012/2013 skorzystała następująca ilość dzieci:

- szkoły podstawowe - 20 uczniów
- gimnazja - 20 uczniów
- szkoły ponad gimnazjalne - 3 uczniów.

W ramach pomocy w gminie realizowany jest również Rządowy Program „Wyprawka Szkolna”.

W 2013 roku z pomocy w formie wyprawki skorzystało:

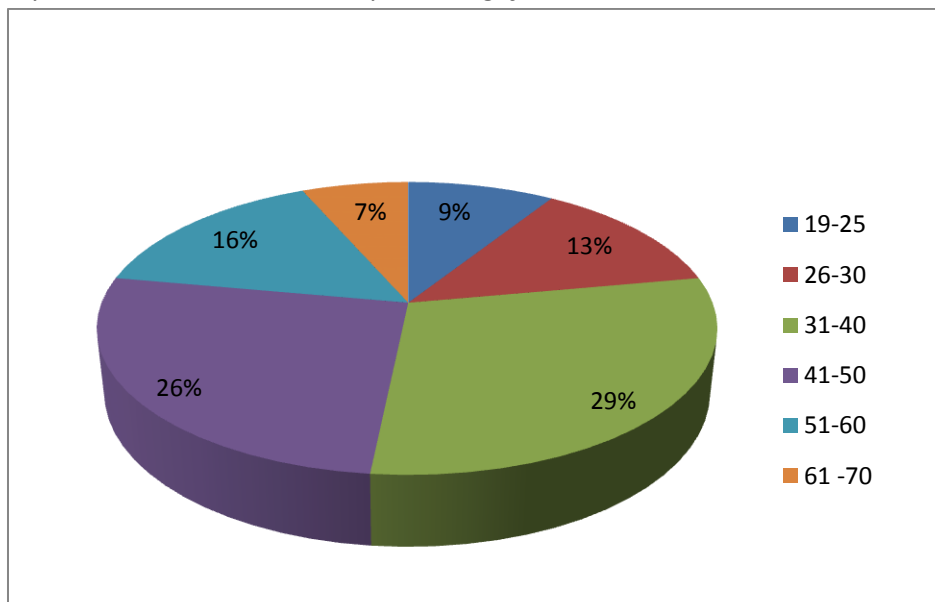
- kl. I Szkoły Podstawowej – 23 dzieci
- kl. II Szkoły Podstawowej – 14 dzieci
- kl. III Szkoły Podstawowej – 14 dzieci
- kl. V Szkoły Podstawowej – 20 dzieci.

Tak przedstawia się system świadczeń skierowanych na pomoc dziecku i jego rodzinie w gminie Lipie. Zasadnym jest poczynienie wszelkich działań w celu poprawy sytuacji życiowej rodzin z dziećmi, co przyczyni się do ich lepszego funkcjonowania w środowisku .

3.7 Problemy społeczne w opinii środowiska lokalnego

Badaniami objęto grupę 122 osób – mieszkańców gminy Lipie. 75 % ankietowanych stanowiły kobiety natomiast 25 % badanej populacji stanowili mężczyźni.

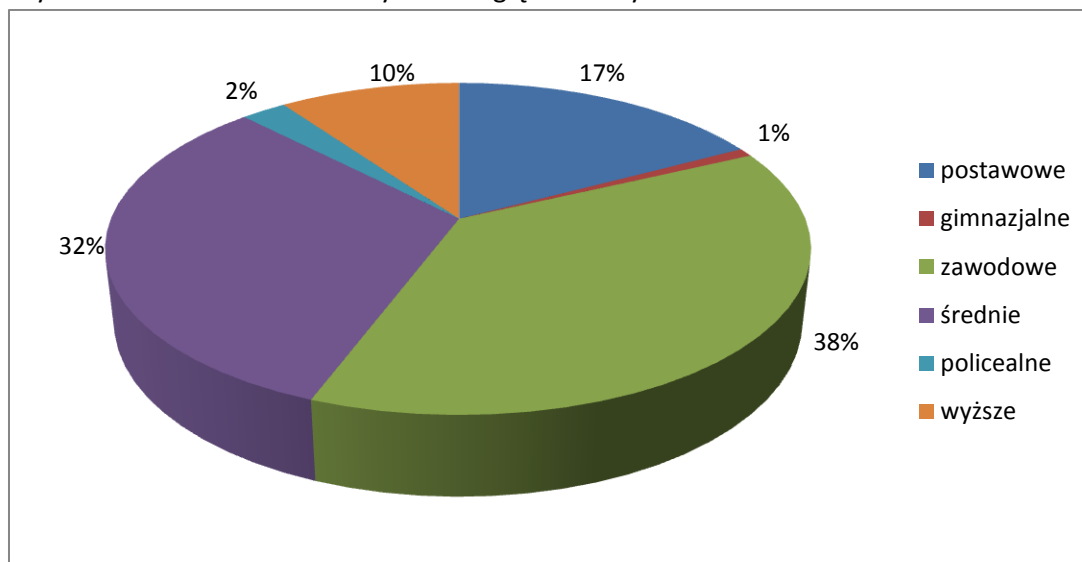
Wykres 17 Podział ankietowanych ze względu na wiek

Źródło: opracowania własne na podstawie danych z ankiet.

Największy procent stanowiła grupa ankietowanych w przedziale wiekowym od 31-40 lat oraz w wieku 41-50 lat.

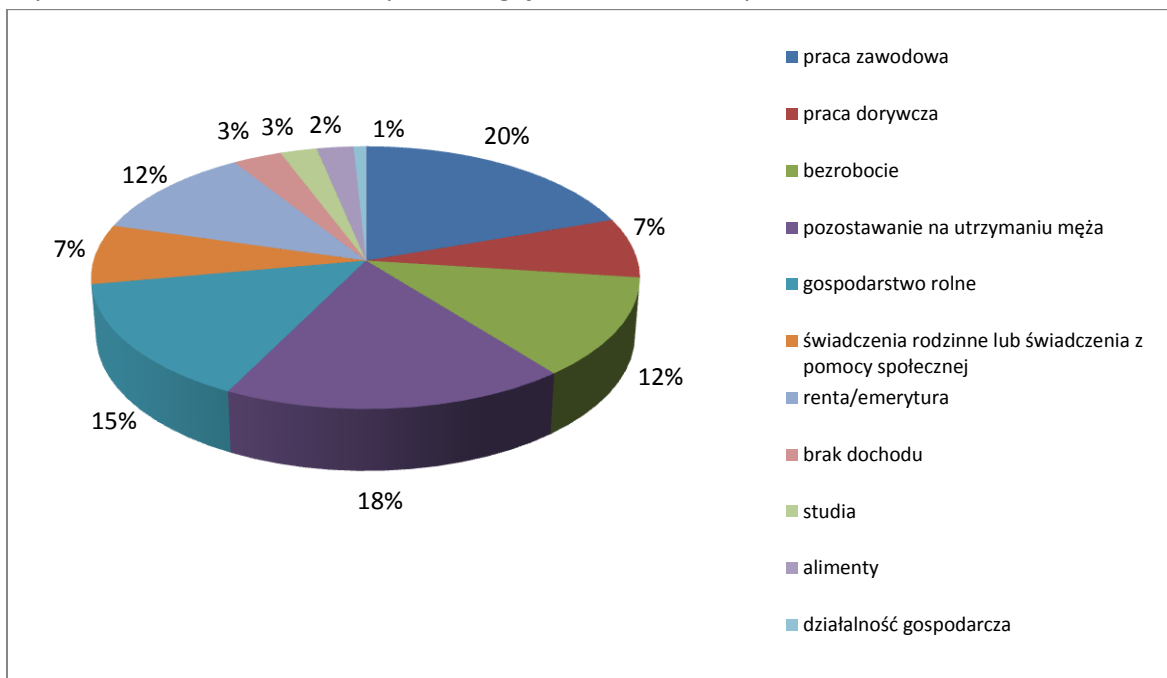
Wykres 18 Podział ankietowanych ze względu na wykształcenie

Źródło: opracowania własne na podstawie danych z ankiet.

Najwięcej osób badanych posiadało wykształcenie zawodowe tj. 38 % oraz średnie -32 %.

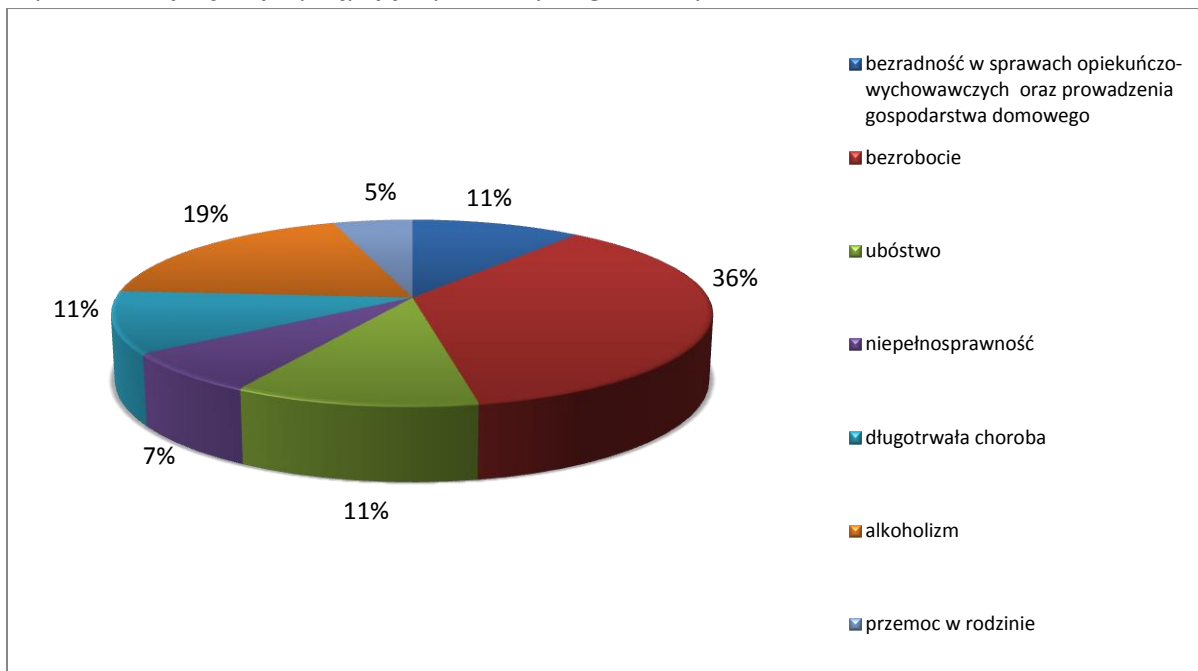
Wykres 19 Podział ankietowanych ze względu na źródło utrzymania

Źródło: opracowania własne na podstawie danych z ankiet

Największa grupa respondentów utrzymywała się z pracy zawodowej, badane kobiety nie pracowały zawodowo, pozostawały na utrzymaniu męża.

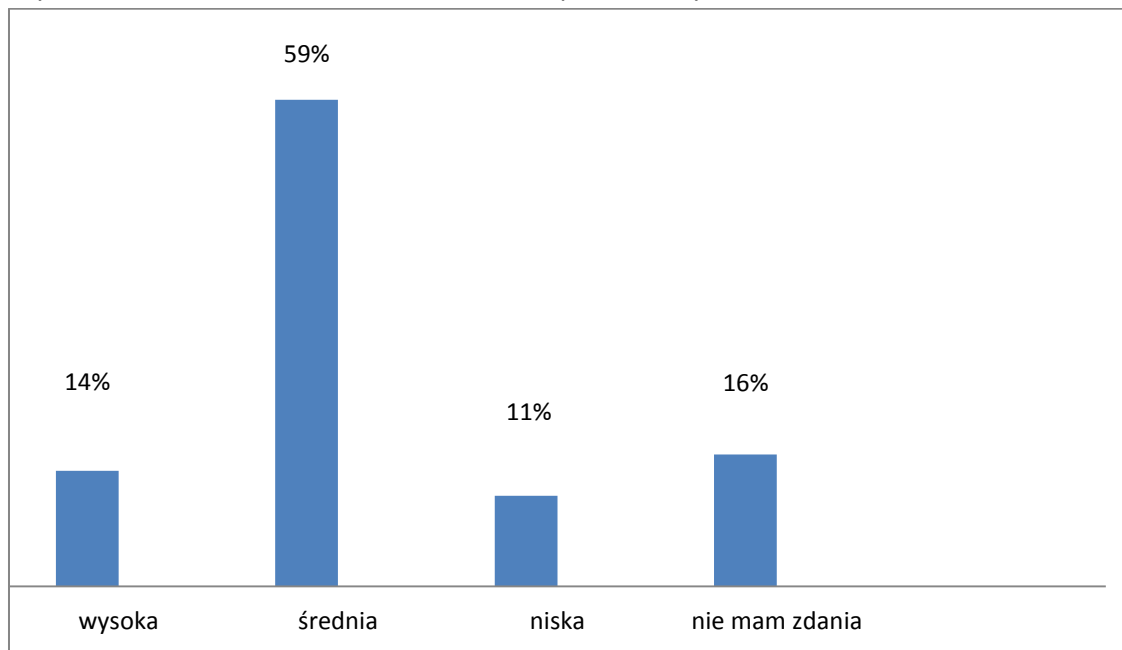
Wykres 20 Najczęściej występujące problemy w gminie Lipie

Źródło: opracowania własne na podstawie danych z ankiet

Według respondentów najwięcej osób uznało, iż najczęściej występującym problemem, który dotyka mieszkańców w gminie Lipie jest bezrobocie, alkoholizm, ubóstwo, długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz prowadzenia gospodarstwa domowego.

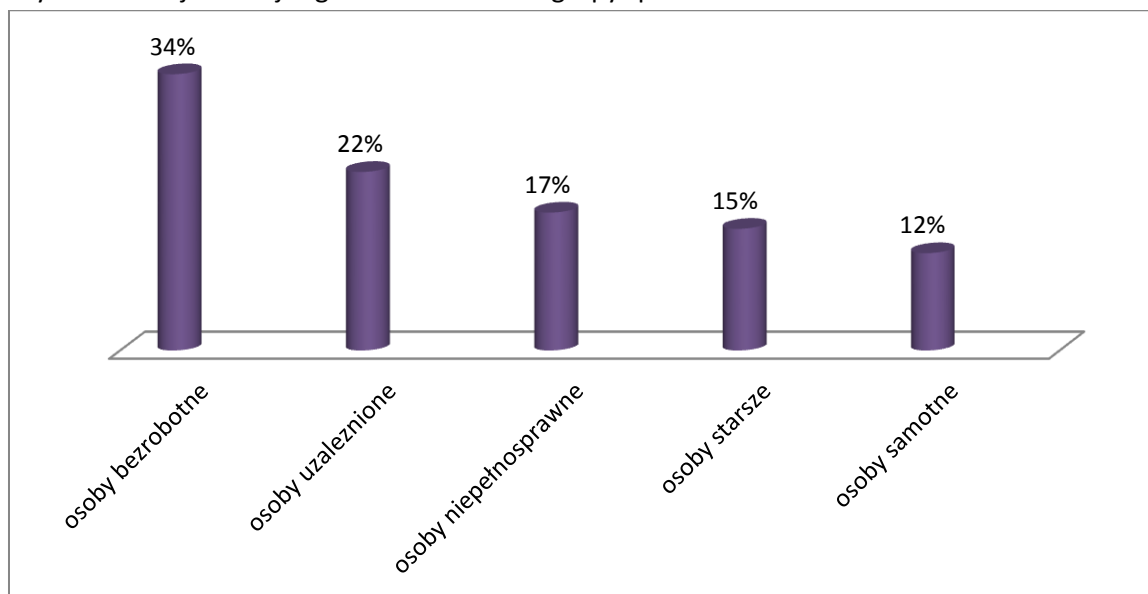
Wykres 21 Skala uzależnienia od alkoholu w opinii badanych

Źródło: opracowania własne na podstawie danych z ankiet

W opinii ankietowanych skala uzależnienia od alkoholu jest średnia – 59 % badanych było tego zdania .

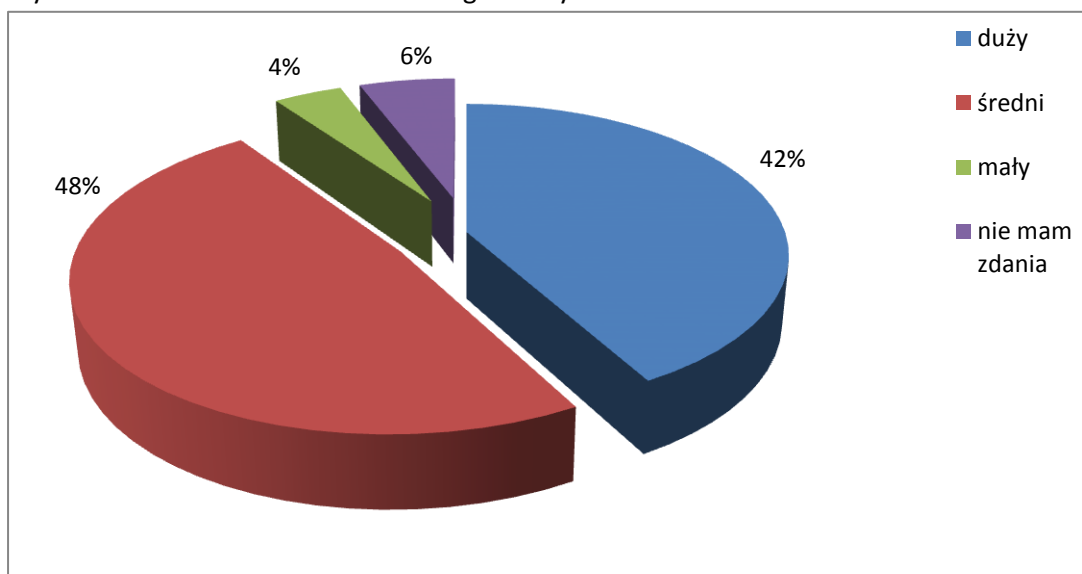
Wykres 22 Najbardziej zagrożone ubóstwem grupy społeczne

Źródło: opracowania własne na podstawie danych z ankiet

Najbardziej zagrożonymi ubóstwem grupami społecznymi wśród mieszkańców gminy Lipie według badanych są osoby bezrobotne, uzależnione, niepełnosprawne, starsze oraz samotne.

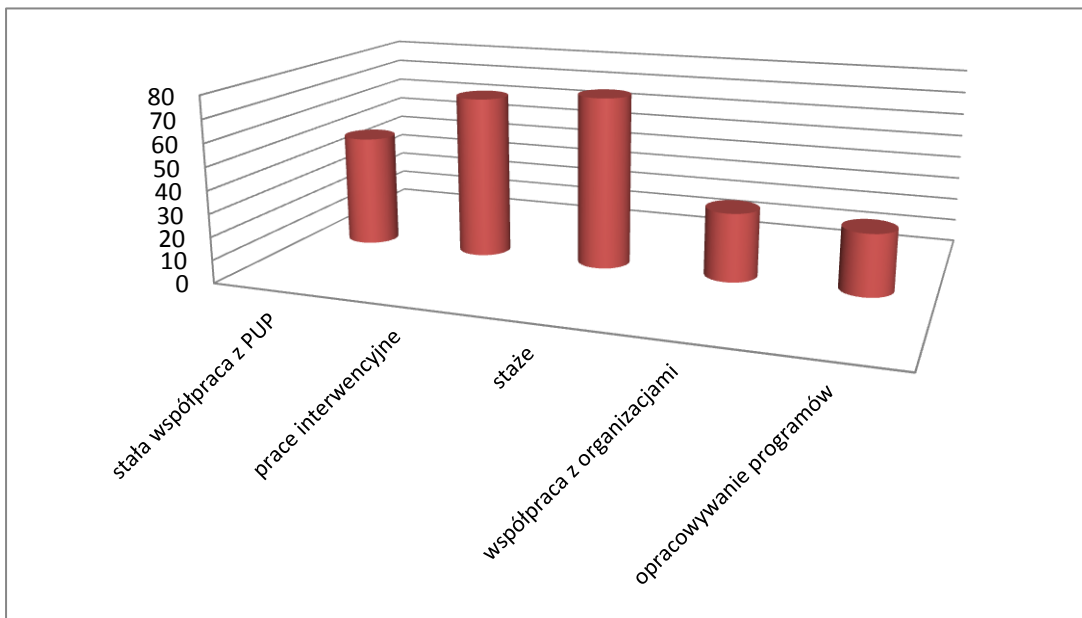
Wykres 23 Problem bezrobocia według badanych

Źródło: opracowania własne na podstawie danych z ankiet

Według ankietowanych problem bezrobocia w gminie Lipie jest średni, tak oceniło stan bezrobocia 48% badanych, 42% uznało, że skala bezrobocia jest duża.

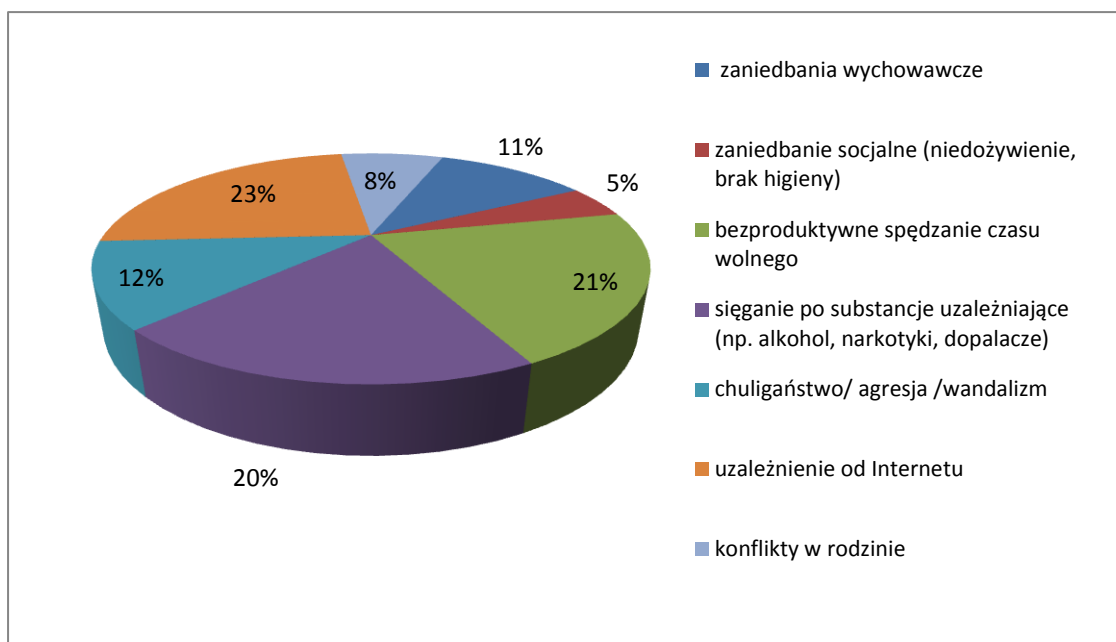
Wykres 24 Kierunki działań celem pomocy osobom bezrobotnym w gminie Lipie

Źródło: opracowania własne na podstawie danych z ankiet

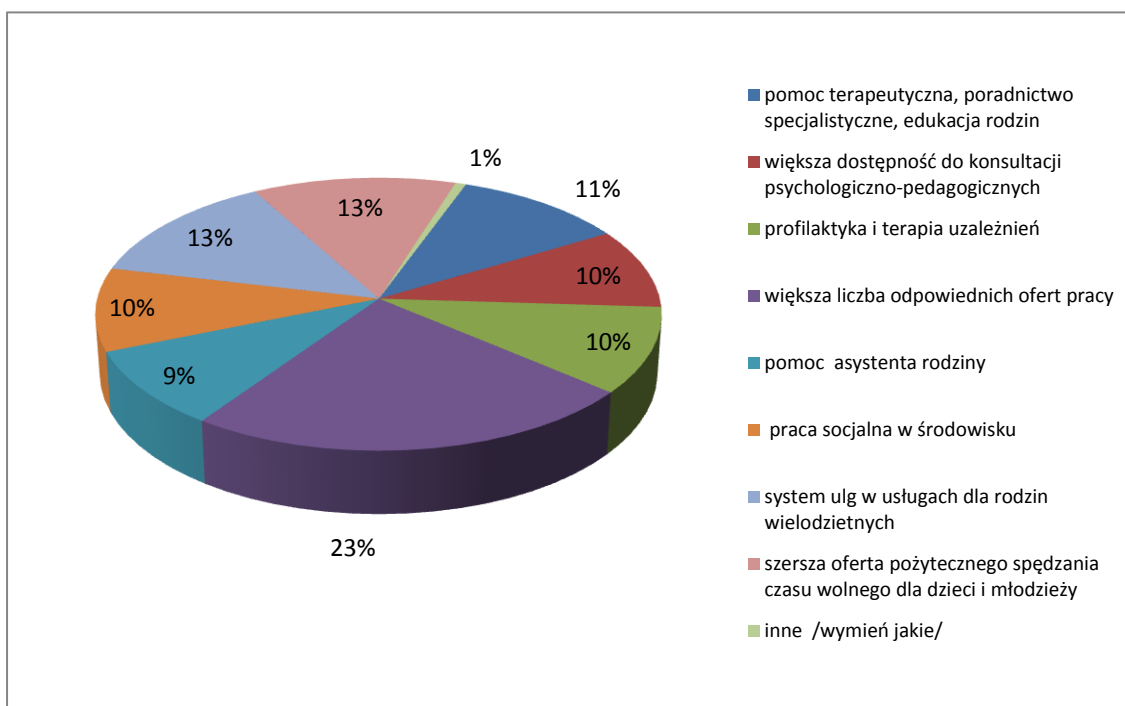
Najwięcej respondentów określiło, w celu pomocy osobom bezrobotnym należy podejmować działania w kierunku przyjmowania osób na staże, organizowania prac interwencyjnych oraz robót publicznych.

Wykres 25 Negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży dostrzegane w gminie.

Źródło: opracowania własne na podstawie danych z ankiet

Wykres 26 Działania poprawiające sytuację rodzin niewydolnych wychowawczo

Źródło: opracowania własne na podstawie danych z ankiet

Ankietowani mieszkańcy wskazali na fakt, iż negatywnym zjawiskiem najczęściej występującym wśród dzieci i młodzieży jest uzależnienie od Internetu, bezproduktywne spędzanie czasu wolnego oraz sięganie po substancje uzależniające. W tym celu należałoby wyjść na przeciw potrzebom dzieci i młodzieży organizując szereg interesujących zajęć w świetlicach działających na terenie gminy celem produktywnego spędzania czasu wolnego przez młodzież.

Dużym przedsięwzięciem gminy, która wyszła na potrzeby dzieci i młodzieży była budowa boiska „ Orlik ”, gdzie młodzież w sposób aktywny spędza czas wolny, uprawiając różne dyscypliny sportu.

Badani określili także, że gmina winna podjąć szersze działania dotyczące pożytecznego spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież.

Najwięcej ankietowanych określiło, iż na terenie gminy występuje deficyt odpowiednich ofert pracy. Pomimo powyższych problemów ankietowani mieszkańcy ocenili warunki życia w gminie Lipie na poziomie raczej dobrym i przeciętnym.

IV. ANALIZA SWOT

Głównym narzędziem do oceny uwarunkowań jest analiza SWOT. Analiza SWOT jest efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron polityki społecznej oraz badania szans i zagrożeń jakie stoją przed polityką społeczną gminy Lipie. Oparta jest więc na prostym schemacie klasyfikacyjnym, w którym czynniki wpływające dzielimy na:

- **mocne strony**- uwarunkowania wewnętrzne, które stanowią silne strony polityki społecznej i które należy wykorzystane sprzyjąc będą jej rozwojowi, utrzymywać je jako mocne i na których należy oprzeć jej przyszły rozwój;
- **słabe strony** – uwarunkowania wewnętrzne, które stanowią słabe strony polityki społecznej i które nie wyeliminowane, utrudniać będą jej rozwój;
- **szanse**- uwarunkowania zewnętrzne, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą być traktowane jako szanse i przy odpowiednio podjętych działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi polityki społecznej;
- **zagrożenia** – uwarunkowania zewnętrzne, które również nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą stanowić zagrożenie dla rozwoju polityki społecznej i negatywnie oddziaływać na jej rozwój.

Znając kierunki działania należy uporządkować informacje pod kątem ich przydatności do strategii. Następnie pogrupować problemy na mocne i słabe strony w poszczególnych obszarach problemowych oraz wyłonić szanse i zagrożenia, ponadto dokonać oceny pod względem ich znaczenia. Przy analizie mocnych i słabych stron największe znaczenie mają te informacje, które dotyczą wewnętrznych uwarunkowań, na które mamy wpływ. Szanse i zagrożenia to zewnętrzne uwarunkowania niezależne od nas, nie mamy na nie wpływu.

Analiza SWOT jest kontynuacją i podsumowaniem diagnozy stanu i w niej znajduje uzasadnienie większość rozstrzygnięć.

Analiza SWOT- obszar priorytetowy – Polityka względem dziecka i rodziny

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ dobra współpraca z instytucjami działającymi na terenie gminy, stowarzyszeniami ▪ działanie uczniowskich klubów sportowych ▪ działanie świetlic wiejskich oraz środowiskowych ▪ aktywne zainteresowanie problemem dziecka i rodziny ze strony władz samorządowych ▪ wyszkolona kadra pomocy społecznej ▪ pomoc finansowa, posiłki, stypendia dla dzieci udzielane przez GOPS ▪ wystarczająca baza zabezpieczająca potrzeby społeczne: dostęp do placówek oświatowych, kulturowych, służby zdrowia, dostęp do bibliotek ▪ rozwijająca się infrastruktura komunalna ▪ zapewnienie pomocy pedagoga w każdej ze szkół z terenu gminy ▪ dobra współpraca z kadrą i dyrektorami Szkół w rozwiązywaniu problemów dziecka i jego rodziny ▪ współpraca z kuratorami i sądem ▪ stypendia dla zdolnej młodzieży ▪ prowadzenie działań profilaktycznych na rzecz dzieci, młodzieży oraz ich rodzin dot. stosowania przemocy czy tematyki uzależnień poprzez organizowanie warsztatów, szkoleń, pogadanek 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ bezrobocie, ubóstwo ▪ brak programów skierowanych dla rodzin z dysfunkcjami ▪ narastający problem przemocy domowej ▪ narastający problem uzależnień ▪ brak aktywności społecznej i chęci do działania na rzecz społeczności lokalnej ▪ dziedziczenie marginalizacji i wykluczenia społecznego ▪ pogłębiający się kryzys rodziny ▪ brak pomocy psychologicznej dla dzieci i ich rodzin ▪ niewystarczający system pomocy rodzinom z uwagi na ograniczone środki finansowe ▪ przeciążenie pracowników socjalnych ilością zadań ▪ brak wolontariatu ▪ brak mieszkań socjalnych i komunalnych ▪ ubożenie społeczeństwa powodujące nierówne szanse rozwoju dzieci i młodzieży
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rosnąca świadomość społeczna ▪ pozyskiwanie środków z zewnątrz ▪ realizacja projektów i programów na rzecz wspierania rodziny i dziecka ▪ stosowanie innowacyjnych metod pracy socjalnej ▪ prowadzenie działań profilaktycznych ▪ wysoki poziom współpracy pomiędzy instytucjami niosącymi pomoc dziecku i jego rodzinie ▪ współpraca różnych instytucji na rzecz przeciwdziałania przemocy ▪ utworzenie Punktu Konsultacyjnego ▪ budowanie lokalnych partnerstw obejmujących wszystkie sektory z zakresu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wysoki poziom zagrożenia ubóstwem rodzin ▪ sędowanie ciężaru finansowania zadań na gminy ▪ starzenie się społeczeństwa ▪ występowanie zjawiska euro sieroctwa ▪ zatracanie rodzinnych wartości ▪ uciekanie w problemy uzależnień ▪ brak umiejętności prawidłowych relacji typu rodzice-dzieci ▪ poświęcanie przez rodziców zbyt małej uwagi dzieciom oraz brak zainteresowania z ich strony, degradacja relacji rodzinnych ▪ wzrastające bezrobocie ▪ wzrastające ubożenie społeczeństwa ▪ istnienie zjawiska nielegalnego zatrudnienia ▪ niewystarczające wsparcie finansowe ze strony GOPS

Analiza SWOT- obszar priorytetowy - Polityka względem osób bezrobotnych

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ wzrost znaczenia wykształcenia, jako wartości ▪ duża przedsiębiorczość mieszkańców - prowadzenie działalności gospodarczych i zatrudnianie mieszkańców gminy ▪ stała współpraca gminy oraz GOPS z PUP Kłobuck ▪ organizowanie staży , robót publicznych , prac interwencyjnych przez gminę dla jej mieszkańców ▪ wystarczająca liczba miejsc w przedszkolach ▪ godziny otwarcia i zamknięcia tych placówek są przystosowane dla rodziców pracujących ▪ pomoc finansowa oraz rzeczowa dla rodzin z problemem bezrobocia świadczona przez GOPS 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zbyt mała ilość miejsc zatrudnienia ▪ rosnące bezrobocie ▪ krótkie okresy zatrudnienia ▪ osoby długotrwale bezrobotne nie wyrażają chęci do podnoszenia swoich kwalifikacji ▪ brak atrakcyjnych ofert zatrudnienia dla młodych ludzi z wyższym wykształceniem ▪ ubogi rynek pracy
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ regulacje prawne sprzyjające przedsiębiorcom ▪ podnoszenie kwalifikacji przez osoby bezrobotne ▪ współpraca władz lokalnych z organizacjami pozarządowymi ▪ pozyskiwanie środków unijnych na aktywizację osób długotrwale bezrobotnych oraz ich przekwalifikowania ▪ wdrażanie programów przeciwdziałania bezrobociu oraz dostosowanie ich do potrzeb lokalnego rynku pracy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sezonowość rynku pracy ▪ wysokie koszty pracy ponoszone przez pracodawców ▪ brak stabilności zatrudnienia ▪ likwidacja miejsc pracy ▪ zjawisko nielegalnego zatrudnienia ▪ zjawisko „dziedziczenia bezrobocia”

Analiza SWOT- obszar priorytetowy - Polityka względem osób starszych i niepełnosprawnych /w tym niepełnosprawnych dzieci/

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zainteresowanie problemami osób starszych i niepełnosprawnych władz samorządowych ▪ zainteresowanie problemami tych osób przez pracowników GOPS ▪ udzielanie przez GOPS świadczeń finansowych oraz pomocy w uzyskaniu informacji dotyczących przysługującej pomocy ▪ udostępnianie i rozpowszechnianie informacji dotyczącej pomocy udzielanej przez PCPR w Kłobucku ▪ funkcjonowanie klas integracyjnych ▪ współpraca ze Stowarzyszeniem na rzecz dzieci niepełnosprawnych „ O uśmiech dziecka” w Kłobucku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nierozwinięty wolontariat na rzecz osób starszych oraz niepełnosprawnych, w tym niepełnosprawnych dzieci ▪ brak Domu Pomocy Społecznej ▪ brak Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób chorych psychicznie ▪ brak dostępu do opieki geriatrycznej ▪ niedostateczny dostęp do usług rehabilitacyjnych w ośrodkach rehabilitacyjnych ▪ brak dostępu do pomocy psychologicznej w sytuacjach kryzysowych
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ współpraca władz lokalnych z organizacjami pozarządowymi ▪ likwidowanie barier architektonicznych ▪ wzrost społecznej akceptacji ▪ dostęp do usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych ▪ zewnętrzne źródła finansowania ▪ dostęp i możliwość skorzystania z wolontariatu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zbyt mała oferta wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych ▪ brak ofert pracy dla osób niepełnosprawnych ▪ samotność ludzi starszych, brak wsparcia i opieki ze strony najbliższych ▪ niskie świadczenia z tytułu zabezpieczenia społecznego ▪ utrudniony dostęp do opieki zdrowotnej ▪ brak usystematyzowanych przepisów oraz niskie świadczenia pieniężne dla osób opiekujących się osobami starszymi i niepełnosprawnymi

Analiza SWOT- obszar priorytetowy - Polityka względem uzależnień, przemocy domowej oraz innych potencjalnych zagrożeń

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zagwarantowana pomoc finansowa udzielana przez GOPS w Lipiu ▪ zagwarantowane środki finansowe na programy z zakresu uzależnień ▪ realizowanie programów profilaktycznych w szkołach ▪ działalność Zespołu Interdyscyplinarnego i pomoc rodzinom z problemem przemocy ▪ działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie i prowadzenie działań profilaktycznych ▪ sprawnie działająca obrona cywilna oraz Zespół Zarządzania Kryzysowego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ brak Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz ofiar przemocy ▪ łatwy dostęp dzieci i młodzieży do zakupu alkoholu ▪ pogłębiający się kryzys rodziny, brak zainteresowania rodziców problemami własnych dzieci ▪ ograniczona oferta terapeutyczna , psychologiczna dla osób uzależnionych ▪ brak mieszkań socjalnych na terenie gminy
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ realizacja programów przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie, profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii ▪ bogata oferta działań profilaktycznych ▪ zewnętrzne źródła finansowania ▪ budowanie świadomości społecznej dot. potencjalnych zagrożeń, ich skutków i sposobów postępowania 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ łatwość dostępu do alkoholu, narkotyków ▪ eksmisje bez prawa do lokalu socjalnego i pomieszczeń tymczasowych ▪ ukrywanie problemu przemocy domowej ▪ obniżanie wieku inicjacji alkoholowej ▪ brawurowa jazda pod wpływem alkoholu i innych używek ▪ problem euro-sierot/ dzieci pozostawionych bez opieki rodziców przebywających poza granicami kraju ▪ społeczna akceptacja tolerowania picia alkoholu wśród mieszkańców

V. CELE STRATEGII

5.1 MISJA STRATEGII

Zapewnienie mieszkańcom gminy Lipie warunków sprzyjających rozwojowi oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

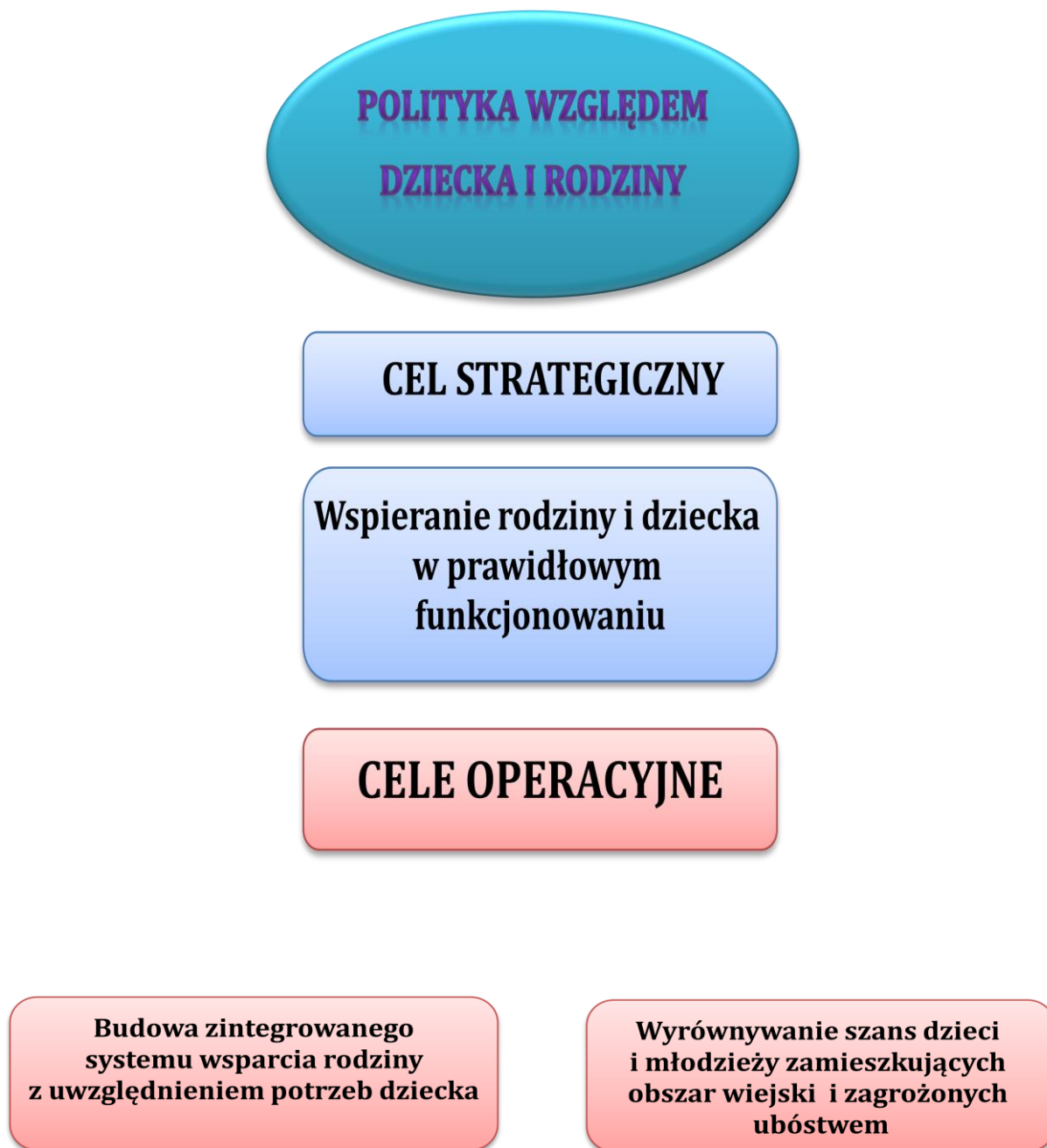
5.2 CEL GŁÓWNY STRATEGII

ZBUDOWANIE SYSTEMU WSPARCIA ZAPOBIEGAJĄCEGO WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU WŚRÓD MIESZKAŃCÓW GMINY LIPIE

5.3 Obszary priorytetowe

5.3.1. Obszar priorytetowy - Polityka względem dziecka i rodziny

5.3.1.2 Cele operacyjne

POLITYKA WZGLĘDEM DZIECKA I RODZINY

Budowa zintegrowanego systemu wsparcia rodziny z uwzględnieniem potrzeb dziecka

DZIAŁANIA

- udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej oraz świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych na rzecz rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej
- pomoc w postaci porad i pracy socjalnej
- udzielanie pomocy w formie posiłków lub zasiłku celowego na zakup żywności
- prowadzenie programu - tzw. Karty „RODZINA+” oraz pakietu działań prorodzinnych skierowanych do rodzin wielodzietnych, zamieszkałych na terenie gminy Lipie
- opracowywanie gminnych programów osłonowych w zakresie dożywiania
- opracowanie i realizacja 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny
- zatrudnienie asystenta do pracy z rodzinami wykazującymi problemy opiekuńczo-wychowawcze
- przystąpienie i realizacja rządowych programów osłonowych
- wydawanie osobom nieubezpieczonym decyzji przyznającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
- przyznawanie pomocy żywnościowej w ramach programów zewnętrznych oraz planowanie dalszej współpracy z Bankiem Żywności celem kontynuacji pomocy żywnościowej
- współpraca z instytucjami świadczącymi pomoc na rzecz rodzin
- realizacja programu szczepionkowego „Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego w gminie Lipie na lata 2012-2015” oraz ponowne przystąpienie do w/w programu w kolejnych latach
- przystąpienie do programu w zakresie profilaktyki onkologicznej w gminie Lipie
- kontynuacja lub wznawianie przez GOK w Lipiu nowych kreatywnych form innowacyjnych otwartych na wszelkie grupy wiekowe
- organizowanie cykli szkoleń dla rodziców i dzieci z zakresu zapobiegania cyberprzemocy oraz uzależnień od hazardu itp.
- monitorowanie sytuacji rodzin w gminie, w których rodzice emigrują za pracą a dzieci pozostają pod opieką dziadków lub innych opiekunów
- podejmowanie działań w celu zatrudnienia w Gminnym Ośrodku Zdrowia w Lipiu specjalistów / m.in. kardiologa/
- przystępowanie do projektów systemowych w celu wzmocnienia pozycji rodziny i dziecka w rodzinie
- zatrudnienie w zespołach szkolno-przedszkolnych tzw. asystenta nauczyciela.

POLITYKA WZGLĘDEM DZIECKA I RODZINY

Wyrównywanie szans dzieci i młodzieży zamieszkujących obszar wiejski i zagrożonych ubóstwem

DZIAŁANIA

- udzielanie pomocy materialnej dla uczniów z rodzin z problemem ubóstwa
- przydzielanie i wypłacanie stypendiów Wójta za wybitne osiągnięcia w nauce, artystyczne i sportowe
- prowadzenie świetlic wiejskich, a także działających przy parafiach, kontynuacja lub wprowadzanie nowych zajęć dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Lipie
- pomoc w organizowaniu wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży zagrożonych ubóstwem oraz z rodzin rolniczych
- realizacja i kontynuacja Rządowego Programu – Wyprawka Szkolna
- współpraca z instytucjami świadczącymi pomoc na rzecz dzieci i młodzieży
- udział w projektach systemowych na rzecz wsparcia dziecka i rodziny w gminie Lipie.

5.3.1.3 Kierunki działań, harmonogram i wskaźniki ich realizacji

POLITYKA WZGLĘDEM DZIECKA I RODZINY

Cel operacyjny – Budowa zintegrowanego systemu wsparcia rodziny z uwzględnieniem potrzeb dziecka

Tabela 14 Działania, harmonogram oraz wskaźniki ich realizacji

DZIAŁANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ
udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej z pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych na rzecz rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba rodzin objętych pomocą
pomoc w postaci porad i pracy socjalnej	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba osób objętych pomocą
udzielanie pomocy w formie posiłków lub zasiłku celowego na zakup żywności	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba rodzin objętych pomocą
prowadzenie programu - tzw. Karty „RODZINA+” oraz pakietu działań prorodzinnych skierowanych do rodzin wielodzietnych zamieszkałych na terenie gminy Lipie	zadanie ciągłe 2014-2018	liczba wydanych Kart
opracowywanie gminnych programów osłonowych w zakresie dożywiania	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba uczestników-dzieci dożywianych
opracowanie i realizacja 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny	zadanie ciągłe 2015-2020	liczba uczestników
zatrudnienie asystenta do pracy z rodzinami wykazującymi problemy opiekuńczo-wychowawcze	w miarę potrzeb	liczba rodzin objętych pomocą asystenta
przystąpienie i realizacja rządowych programów osłonowych	w miarę potrzeb	liczba opracowanych i zrealizowanych programów
wydawanie osobom nieubezpieczonym decyzji przyznającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba wydanych decyzji

przyznawanie pomocy żywnościowej dla najuboższej ludności oraz planowanie dalszej współpracy z Bankiem Żywności celem kontynuacji pomocy żywnościowej	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba osób korzystających z programu
współpraca z instytucjami świadczącymi pomoc na rzecz rodzin	zadanie ciągłe 2014-2020	ilość zawartych porozumień
realizacja programu szczepionkowego „ Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego w gminie Lipie na lata 2012-2015” oraz ponowne przystąpienie do w/w programu w kolejnych latach	2014-2015 2016-2020	ilość osób uczestniczących w programie
przystąpienie do programu w zakresie profilaktyki onkologicznej w gminie Lipie	w miarę potrzeb	ilość osób uczestniczących w programie
kontynuacja lub wznawianie przez GOK w Lipiu nowych kreatywnych form innowacyjnych otwartych na wszelkie grupy wiekowe	w miarę potrzeb	ilość zajęć oraz osób uczestniczących w zajęciach
organizowanie cykli szkoleń dla rodziców i dzieci z zakresu zapobiegania cyberprzemocy oraz uzależnień od hazardu itp.	w miarę potrzeb	ilość szkoleń i osób w nich uczestniczących
monitorowanie sytuacji rodzin w gminie, w których rodzice emigrują za pracą a dzieci pozostają pod opieką dziadków lub innych opiekunów	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba monitorowanych rodzin
podejmowanie działań w celu zatrudnienia w Gminnym Ośrodku Zdrowia w Lipiu specjalistów / m.in. kardiologa,/	zadanie ciągłe 2014-2020	przyjęcie specjalisty oraz ilość pacjentów korzystających pomocy specjalisty
przystępowanie do projektów systemowych w celu wzmocnienia pozycji rodziny i dziecka w rodzinie	zadanie ciągłe 2014-2020	ilość zrealizowanych projektów i uczestników
zatrudnienie w zespołach szkolno-przedszkolnych tzw. asystenta nauczyciela	w miarę potrzeb	ilość dzieci, którym przyznana została pomoc w postaci asystenta

Źródło: opracowania własne

POLITYKA WZGLĘDEM DZIECKA I RODZINY

Cel operacyjny – Wyrównywanie szans dzieci i młodzieży zamieszkujących obszar wiejski i zagrożonych ubóstwem.

Tabela 15 Działania, harmonogram oraz wskaźniki ich realizacji

DZIAŁANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ
udzielanie pomocy materialnej dla uczniów z rodzin z problemem ubóstwa	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba rodzin objętych pomocą
przydzielanie i wypłacanie stypendiów Wójta za wybitne osiągnięcia w nauce , artystyczne i sportowe	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba dzieci , które otrzymały stypendium
prowadzenie świetlic wiejskich, a także działających przy parafiach, kontynuacja lub wprowadzanie nowych zajęć dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Lipie	zadanie ciągłe 2014-2020	Ilość dzieci uczęszczających do świetlic
pomoc w organizowaniu wycieczek letniego dla dzieci i młodzieży zagrożonych ubóstwem oraz z rodzin rolniczych	zadanie ciągłe 2014-2020	Ilość dzieci, które skorzystały z wyjazdu na kolonie letnie
realizacja i kontynuacja Rządowego Programu – Wyprawka Szkolna	zadanie ciągłe 2014-2020	Ilość dzieci, które skorzystały z wyprawki
współpraca z instytucjami świadczącymi pomoc na rzecz dzieci i młodzieży	zadanie ciągłe 2014-2020	Ilość zawartych porozumień
udział w projektach systemowych i programach na rzecz wsparcia dziecka i rodziny w gminie Lipie	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba opracowanych i zrealizowanych programów i projektów

Źródło: opracowania własne

5.3.2 Obszar priorytetowy - Polityka względem osób bezrobotnych

CEL STRATEGICZNY

**Zwiększenie poziomu
aktywności zawodowej osób
bezrobotnych w gminie Lipie**

CELE OPERACYJNE

Aktywizacja osób bezrobotnych

**Pomoc osobom i rodzinom
z problemem bezrobocia**

5.3.2.2 Cele operacyjne

POLITYKA WZGLĘDEM OSÓB BEZROBOTNYCH

CELE OPERACYJNE

Aktywizacja osób bezrobotnych

DZIAŁANIA

- stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Kłobucku w zakresie monitorowania zjawiska bezrobocia w gminie Lipie
- współpraca z przedsiębiorcami i inwestorami w celu pozyskiwania informacji o ofertach pracy dla osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej
- organizowanie prac interwencyjnych, robót publicznych
- przyjmowanie osób na staże
- udostępnianie informacji z PUP Kłobuck o ofertach pracy z terenu gminy Lipie
- współpraca z instytucjami, organizacjami działającymi na rzecz bezrobocia
- opracowywanie, wdrażanie programów aktywizacji zawodowej.

Pomoc osobom i rodzinom z problemem bezrobocia

DZIAŁANIA

- udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej oraz pomocy w naturze osobom i rodzinom z problemem bezrobocia przez GOPS Lipie
- przyznawanie pomocy żywnościowej dla najuboższej ludności
- praca socjalna, porady indywidualne dla osób i rodzin z problemem bezrobocia.

5.3.1.3 Kierunki działań, harmonogram i wskaźniki ich realizacji

POLITYKA WZGLĘDEM OSÓB BEZROBOTNYCH

Cel operacyjny- Aktywizacja osób bezrobotnych

Tabela 16 Działania, harmonogram oraz wskaźniki ich realizacji

DZIAŁANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ
stała współpraca z PUP Kłobuck w zakresie monitorowania zjawiska bezrobocia w gminie Lipie	zadanie ciągłe 2014-2020	ilość zawartych porozumień
współpraca z przedsiębiorcami i inwestorami w celu pozyskiwania informacji o ofertach pracy dla osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej	zadanie ciągłe 2014-2020	ilość inwestorów, przedsiębiorców
organizowanie prac interwencyjnych, robót publicznych	zadanie ciągłe 2014-2020	ilość osób przyjętych na prace interwencyjne i roboty publiczne
przyjmowanie osób na staże	zadanie ciągłe 2014-2020	ilość osób przyjętych na staże
udostępnianie informacji z PUP Kłobuck o ofertach pracy z terenu gminy Lipie	zadanie ciągłe 2014-2020	ilość ogłoszeń z PUP Kłobuck
współpraca z instytucjami, organizacjami działającymi na rzecz bezrobocia	zadanie ciągłe 2014-2020	ilość zawartych porozumień
opracowywanie, wdrażanie programów aktywizacji zawodowej	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba opracowanych i zrealizowanych programów

Źródło: opracowania własne

POLITYKA WZGLĘDEM OSÓB BEZROBOTNYCH

Cel operacyjny - Pomoc osobom i rodzinom z problemem bezrobocia

Tabela 17 Działania, harmonogram oraz wskaźniki ich realizacji

DZIAŁANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ
udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej oraz pomocy w naturze osobom i rodzinom z problemem bezrobocia przez GOPS Lipie	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba rodzin objętych pomocą
przyznawanie pomocy żywnościowej w ramach programów zewnętrznych	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba rodzin objętych pomocą
praca socjalna, porady indywidualne dla osób i rodzin z problemem bezrobocia	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba rodzin objętych tą formą pomocy

Źródło: opracowania własne

5.3.3 Obszar priorytetowy - Polityka względem osób starszych i niepełnosprawnych w tym niepełnosprawnych dzieci

**POLITYKA WZGLĘDEM
OSÓB STARSZYCH
I NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W TYM
NIEPEŁNOSPRAWNYCH DZIECI**

CEL STRATEGICZNY

**POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA I FUNKCJONOWANIA
OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH /W TYM DZIECI/
W GMINIE LIPIE**

CELE OPERACYJNE

**Budowanie systemu wsparcia
dla osób starszych**

**Budowanie zintegrowanego systemu
pomocy dla osób
niepełnosprawnych /w tym dzieci/**

**Wzrost świadomości osób
niepełnosprawnych
o przysługującej pomocy**

**Zwiększenie dostępności obiektów
użytku publicznego
dla osób niepełnosprawnych**

5.3.2.2 Cele operacyjne

**Budowanie systemu wsparcia
dla osób starszych**

DZIAŁANIA

- zapewnienie pomocy osobom starszym w postaci usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania
- utworzenie wolontariatu na rzecz pomocy osobom starszym
- podnoszenie świadomości dotyczącej niesienia pomocy sąsiedzkiej na rzecz osób starszych, samotnych
- udostępnianie lub sprzedaż stowarzyszeniom lub innym organizacjom budynków niezagospodarowanych będących własnością gminy celem utworzenia domu pomocy społecznej
- pomoc finansowa udzielana przez GOPS w Lipiu
- pomoc żywnościowa dla najuboższej ludności
- praca socjalna
- dofinansowywanie do pobytu osób starszych w domach pomocy społecznej.

**POLITYKA WZGLĘDEM
OSÓB STARSZYCH
I NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W TYM
NIEPEŁNOSPRAWNYCH DZIECI**

**Budowanie zintegrowanego
systemu pomocy dla osób
niepełnosprawnych /w tym dzieci/**

DZIAŁANIA

- pomoc w postaci zorganizowania specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych
- utworzenie wolontariatu na rzecz pomocy osobom niepełnosprawnym fizycznie jak i intelektualnie
- adaptacja budynku celem utworzenia ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, tj. środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi lub klubu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- pomoc finansowa udzielana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipiu
- pomoc żywnościowa w ramach programów zewnętrznych
- porady i praca socjalna
- zatrudnianie wykwalifikowanej kadry w szkołach i przedszkolach w celu opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi
- współpraca ze Stowarzyszeniem na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych „O uśmiech dziecka” w Kłobucku
- dofinansowywanie do pobytu osób niepełnosprawnych w domach pomocy społecznej
- zorganizowanie imprezy mikołajkowej dla dzieci niepełnosprawnych
- zwrot kosztów dowozu dzieci niepełnosprawnych do szkół i przedszkoli
- dofinansowywanie do usług rehabilitacyjnych w ośrodkach rehabilitacji, Centrum Pomocy Dziecku Niepełnosprawnemu i Jego Rodzinie w Częstochowie
- dofinansowywanie do pobytu dzieci na turnusach rehabilitacyjnych
- ponoszenie odpłatności za wyżywienie dzieci niepełnosprawnych w zespołach szkolno-przedszkolnych oraz przebywających w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych.

**POLITYKA WZGLĘDEM
OSÓB STARSZYCH
I NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W TYM
NIEPEŁNOSPRAWNYCH DZIECI**

**Wzrost świadomości osób
niepełnosprawnych
o przysługującej pomocy**

DZIAŁANIA

- informowanie osób niepełnosprawnych oraz rodziców i opiekunów dzieci niepełnosprawnych o możliwościach uzyskania stopnia niepełnosprawności (do 16-go roku życia) lub niepełnosprawności (powyżej 16-go roku życia) celem uzyskania świadczeń
- informowanie o rodzajach i uprawnieniach przysługujących osobom niepełnosprawnym
- informowanie o możliwościach dofinansowania do różnych form rehabilitacji, zakupu sprzętu ortopedycznego itp.
- pomoc w nawiązywaniu kontaktu z instytucjami działającymi na rzecz osób i dzieci niepełnosprawnych.

**Zwiększenie dostępności obiektów
użytku publicznego
dla osób niepełnosprawnych**

DZIAŁANIE

- inspirowanie władz gminnych i powiatowych do podejmowania działań umożliwiających dostosowania infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych.

5.3.3.3 Kierunki działań, harmonogram i wskaźniki ich realizacji

POLITYKA WZGLĘDEM OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH W TYM NIEPEŁNOSPRAWNYCH DZIECI

Cel operacyjny – Budowanie systemu wsparcia dla osób starszych

Tabela 18 Działania, harmonogram oraz wskaźniki ich realizacji

DZIAŁANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ
zapewnienie pomocy osobom starszym w postaci usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba osób objętych pomocą w formie usług
utworzenie wolontariatu na rzecz pomocy osobom starszym	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba osób objętych wolontariatem
podnoszenie świadomości dotyczącej niesienia pomocy sąsiedzkiej na rzecz osób starszych, samotnych	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba podjętych działań
udostępnianie lub sprzedaż stowarzyszeniom lub innym organizacjom budynków niezagospodarowanych będących własnością gminy celem utworzenia domu pomocy społecznej dla osób starszych	zadanie ciągłe 2014-2020	utworzenie DPS w gminie Lipie- ilość pensjonariuszy
pomoc finansowa udzielana przez GOPS w Lipiu	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba rodzin objętych pomocą
pomoc żywnościowa w ramach programów zewnętrznych	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba rodzin objętych pomocą
porady i praca socjalna	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba rodzin objętych pomocą
dofinansowanie do pobytu osób w domach pomocy społecznej	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba osób umieszczanych w DPS

Źródło: opracowania własne

POLITYKA WZGLĘDEM OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH W TYM NIEPEŁNOSPRAWNYCH DZIECI

Cel operacyjny – Budowanie zintegrowanego systemu pomocy dla osób niepełnosprawnych/ w tym dzieci/

Tabela 19 Działania, harmonogram oraz wskaźniki ich realizacji

DZIAŁANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ
pomoc w postaci zorganizowania specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba rodzin objętych pomocą
utworzenie wolontariatu na rzecz pomocy osobom niepełnosprawnym fizycznie jak i intelektualnie	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba rodzin objętych pomocą
adaptacja budynku celem utworzenia ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi tj. środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi lub klubu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba osób uczęszczających na zajęcia do środowiskowego domu samopomocy lub klubu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi
pomoc finansowa udzielana przez GOPS w Lipiu	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba rodzin objętych pomocą
pomoc żywnościowa w ramach programów zewnętrznych dla najuboższej ludności	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba rodzin objętych pomocą
praca socjalna	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba rodzin objętych pomocą
zatrudnianie wykwalifikowanej kadry w szkołach i przedszkolach w celu opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba osób zatrudnionych
współpraca ze Stowarzyszeniem na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych „O uśmiech dziecka ” w Kłobucku	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba dzieci korzystających z pomocy Stowarzyszenia
dofinansowywanie do pobytu osób niepełnosprawnych w domach pomocy społecznej	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba osób przebywających w DPS
zorganizowanie imprezy mikołajkowej dla dzieci niepełnosprawnych	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba uczestniczących dzieci
zwrot kosztów dowozu dzieci niepełnosprawnych do szkół i przedszkoli	zadanie ciągłe 2014-2020	ilość rodzin korzystających z pomocy w postaci zwrotu kosztów dowozu
dofinansowywanie do usług rehabilitacyjnych w ośrodkach rehabilitacyjnych, Centrum Pomocy Dziecku Niepełnosprawnemu i Jego Rodzinie w Częstochowie	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba dzieci korzystających z usług
dofinansowywanie do pobytu dzieci na turnusach rehabilitacyjnych	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba dzieci korzystających z rehabilitacji na turnusach

ponoszenie odpłatności za wyżywienie dzieci niepełnosprawnych w zespołach szkolno-przedszkolnych oraz przebywających w Specjalnych Ośrodkach Szkolno-Wychowawczych.	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba dożywianych dzieci
---	--------------------------	---------------------------

Źródło: opracowania własne

POLITYKA WZGLĘDEM OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH W TYM NIEPEŁNOSPRAWNYCH DZIECI

Cel operacyjny – Wzrost świadomości osób niepełnosprawnych o przysługującej pomocy.

Tabela 20 Działania, harmonogram oraz wskaźniki ich realizacji

DZIAŁANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ
informowanie niepełnosprawnych osób oraz rodziców i opiekunów dzieci o możliwościach uzyskania stopnia niepełnosprawności celem uzyskania świadczeń	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba poinformowanych rodzin
informowanie o rodzajach i uprawnieniach przysługujących osobom niepełnosprawnym	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba poinformowanych rodzin
informowanie o możliwościach dofinansowania do różnych form rehabilitacji, zakupu sprzętu ortopedycznego itp.	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba poinformowanych rodzin
pomoc w nawiązywaniu kontaktu z instytucjami działającymi na rzecz osób i dzieci niepełnosprawnych	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba rodzin poinformowanych o rodzajach instytucji działających na rzecz dzieci niepełnosprawnych

Źródło: opracowania własne

POLITYKA WZGLĘDEM OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH W TYM NIEPEŁNOSPRAWNYCH DZIECI

Cel operacyjny – Zwiększenie dostępności obiektów użytku publicznego dla osób niepełnosprawnych

Tabela 21 Działania, harmonogram oraz wskaźniki ich realizacji

DZIAŁANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ
inspirowanie władz gminnych powiatowych do podejmowania działań umożliwiających dostosowania infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych	zadanie ciągłe 2014-2020	ilość podjętych przez gminę przedsięwzięć w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym

Źródło: opracowania własne

5.3.4 Obszar priorytetowy - Polityka względem uzależnień, przemocy domowej oraz innych potencjalnych zagrożeń

**POLITYKA WZGLĘDEM
UZALEŻNIEŃ, PRZEMOCY
ORAZ INNYCH
POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ**

CEL STRATEGICZNY

**PRZECIWDZIAŁANIE I OGRANICZENIE WYSTĘPOWANIA
ZAGROŻEŃ PŁYNĄCYCH Z UZALEŻNIEŃ, PRZEMOCY ORAZ INNYCH
POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ MOŻLIWYCH DO WYSTĄPIENIA
NA TERENIE GMINY LIPIE**

CELE OPERACYJNE

**Zapobieganie występowaniu
przemocy**

**Zapobieganie uzależnieniom
i minimalizowanie
ich występowania**

**Wzmacnianie i monitorowanie
ewentualnego wystąpienia
zagrożenia klęską żywiołową, skażeniem, epidemią
i innymi zagrożeniami**

5.3.4.2 Cele operacyjne

**POLITYKA WZGLĘDEM
UZALEŻNIEŃ, PRZEMOCY
ORAZ INNYCH
POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ**

**Zapobieganie uzależnieniom
i minimalizowanie
ich występowania**

DZIAŁANIA

- realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Lipie
- realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Lipie
- udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej lub w naturze rodzinom z problemem uzależnień
- porady, praca socjalna z osobami uzależnionymi od alkoholu i środków psychotropowych
- wspieranie szkół w działaniach mających na celu zapobieganie spożywania alkoholu i zażywania narkotyków
- wspieranie szkół w działaniach profilaktycznych
- współpraca z instytucjami, organizacjami działającymi na rzecz osób uzależnionych
- wypracowanie i doskonalenie form pracy z podopiecznymi uzależnionymi w celu mobilizacji do podjęcia leczenia
- realizowanie szkolnych programów profilaktyki uzależnień, w tym prelekcji, zajęć warsztatowych, spotkań edukacyjnych dla dzieci i młodzieży oraz rodziców
- przeprowadzanie warsztatów profilaktycznych
- utworzenie Punktu Konsultacyjnego niosącego pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom
- rozpowszechnianie broszur i ulotek o tematyce przeciwdziałania uzależnieniom.

**POLITYKA WZGLĘDEM
UZALEŻNIEŃ, PRZEMOCY
ORAZ INNYCH
POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ**

**Zapobieganie występowaniu
przemocy**

DZIAŁANIA

- realizacja procedury „Niebieskie Karty”
- realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
- podejmowanie skoordynowanych działań interdyscyplinarnych ograniczających zjawisko przemocy w rodzinie
- opłacanie pobytu ofiarom przemocy w ośrodkach interwencji kryzysowej czy domach samotnej matki i dziecka
- pomoc finansowa lub rzeczowa udzielana rodzinom z problemem przemocy
- pomoc w formie dożywiania dzieci w stołówkach szkolnych
- wspieranie szkół w działaniach profilaktycznych z zakresu przemocy
- utworzenie Punktu Konsultacyjnego niosącego pomoc ofiarom, jak i sprawcom przemocy oraz ich rodzinom
- współpraca z pedagogami, policją, kuratorami na rzecz ograniczenia skali przemocy
- zapewnienie mieszkań socjalnych dla ofiar przemocy oraz eksmitowanych sprawców przemocy
- realizowanie projektów skupiających się na profilaktyce przemocy w rodzinie
- udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom z rodzin w których występuje przemoc.

**POLITYKA WZGLĘDEM
UZALEŻNIEŃ, PRZEMOCY
ORAZ INNYCH
POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ**

**Wzmacnianie i monitorowanie
ewentualnego wystąpienia
zagrożenia klęską żywiołową,
skażeniem, epidemią
i innymi zagrożeniami**

DZIAŁANIA

- aktualizowanie Planu Zarządzania Kryzysowego w gminie Lipie
- realizowanie procedur i programów reagowania w czasie stanu zagrożenia lub klęski żywiołowej
- przygotowanie warunków umożliwiających niesienie pomocy w stanie wystąpienia zagrożenia tj. m.in. zakup odpowiednich sprzętów, zapewnienie mieszkań i lokali zastępczych w miarę zaistniałych potrzeb
- zabezpieczenie potrzeb materiałowo-technicznych oraz finansowych niezbędnych w przypadku wystąpienia zagrożenia
- współpraca z jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych, instytucjami i organizacjami niosącymi pomoc rodzinom poszkodowanym wskutek klęsk żywiołowych.

5.3.4.3 Kierunki działań, harmonogram i wskaźniki ich realizacji

POLITYKA WZGLĘDEM UZALEŻNIEŃ PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ INNYCH POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ

Cel operacyjny – Zapobieganie uzależnieniom i minimalizowanie ich występowania

Tabela 22 Działania, harmonogram oraz wskaźniki ich realizacji

DZIAŁANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ
realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Lipie	zadanie ciągłe 2014-2020	ilość osób objętych programem profilaktycznym
realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Lipie	zadanie ciągłe 2014-2020	ilość osób objętych programem profilaktycznymi
udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej lub w naturze rodzinom z problemem uzależnień	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba rodzin objętych pomocą
porady, praca socjalna z osobami uzależnionymi od alkoholu i środków psychotropowych	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba rodzin objętych pomocą
wspieranie szkół w działaniach mających na celu zapobieganie spożywaniu alkoholu i zażywania narkotyków	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba przeprowadzonych szkoleń i warsztatów
wspieranie szkół w działaniach profilaktycznych	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba przeprowadzonych szkoleń i warsztatów
współpraca z instytucjami, organizacjami działającymi na rzecz osób uzależnionych	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba działających instytucji oraz osób zaangażowanych w tę działalność
wypracowanie i doskonalenie form pracy z podopiecznymi uzależnionymi w celu mobilizacji do podjęcia leczenia	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba osób zmobilizowanych do podjęcia leczenia
realizowanie szkolnych programów profilaktyki uzależnień, w tym prelekcji, zajęć warsztatowych, spotkań edukacyjnych dla dzieci i młodzieży oraz rodziców	zadanie ciągłe 2014-2020	ilość dzieci objętych szkolnymi programami profilaktyki uzależnień
przeprowadzanie warsztatów profilaktycznych	zadanie ciągłe 2014-2020	liczba uczestników

utworzenie Punktu Konsultacyjnego niosącego pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom rozpowszechnianie broszur i ulotek o tematyce uzależnień	zadanie ciągle 2015-2020	liczba uczestników
rozpowszechnianie broszur i ulotek o tematyce przeciwdziałania uzależnieniom	zadanie ciągle 2014-2020	ilość rozpowszechnionych broszur i ulotek

Źródło: opracowania własne

POLITYKA WZGLĘDEM UZALEŻNIEŃ PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ INNYCH POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ

Cel operacyjny – Zapobieganie występowaniu przemocy

Tabela 23. Działania, harmonogram oraz wskaźniki ich realizacji

DZIAŁANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ
realizacja procedury „Niebieskie Karty”	zadanie ciągle 2014-2020	ilość Niebieskich Kart ilość rodzin objętych monitoringiem
realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie	zadanie ciągle 2014-2020	ilość rodzin objętych Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
podejmowanie skoordynowanych działań interdyscyplinarnych ograniczających zjawisko przemocy w rodzinie	zadanie ciągle 2014-2020	ilość podjętych działań
opłacanie pobytu ofiarom przemocy w ośrodkach interwencji kryzysowej czy domach samotnej matki i dziecka	zadanie ciągle 2014-2020	ilość ofiar przemocy, którym opłacono pobyt w Ośrodkach Wsparcia
pomoc finansowa lub rzeczowa udzielana rodzinom z problemem przemocy	zadanie ciągle 2014-2020	liczba rodzin objętych pomocą
pomoc w formie dożywiania dzieci w stołówkach szkolnych	zadanie ciągle 2014-2020	liczba rodzin objętych pomocą
wspieranie szkół w działaniach profilaktycznych z zakresu przemocy	zadanie ciągle 2014-2020	liczba przeprowadzonych warsztatów, pogadanek
utworzenie Punktu Konsultacyjnego niosącego pomoc ofiarom jak i sprawcom przemocy oraz ich rodzinom	zadanie ciągle 2014- zadanie ciągle 2014-2020	ilość osób korzystających z konsultacji
współpraca z pedagogami, policją, kuratorami na rzecz ograniczenia skali przemocy	zadanie ciągle 2014-2020	liczba rodzin
zapewnienie mieszkań socjalnych dla ofiar przemocy oraz eksmitowanych sprawców przemocy	w miarę potrzeb	ilość udostępnionych mieszkań socjalnych

realizowanie projektów skupiających się na profilaktyce przemocy w rodzinie	zadanie ciągłe 2014-2020	ilość osób biorących w projekcie
udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom z rodzin w których występuje przemoc	zadanie ciągłe 2014-2020	ilość dzieci , które skorzystały z pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Źródło: opracowania własne

POLITYKA WZGLĘDEM UZALEŻNIEŃ PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ INNYCH POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ

Cel operacyjny – Wzmacnianie i monitorowanie ewentualnego wystąpienia zagrożenia klęską żywiołową, skażeniem, epidemią i innymi zagrożeniami

Tabela 24. Działania, harmonogram oraz wskaźniki ich realizacji.

DZIAŁANIA	HARMONOGRAM REALIZACJI	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ
aktualizowanie Planu Zarządzania Kryzysowego w gminie Lipie	zadanie ciągłe 2014-2020	–
realizowanie procedur i programów reagowania w czasie stanu zagrożenia lub klęski żywiołowej	zadanie ciągłe 2014-2020	ilość zrealizowanych programów
przygotowanie warunków umożliwiających niesienie pomocy w stanie wystąpienia zagrożenia, tj. m.in. zakup odpowiedniego sprzętu, zapewnienie mieszkań i lokali zastępczych w miarę zaistniałych potrzeb	zadanie ciągłe 2014-2020	ilość zapewnionych mieszkań i lokali zastępczych oraz zakupionego sprzętu
zabezpieczenie potrzeb materiałowo-technicznych oraz finansowych niezbędnych w przypadku wystąpienia zagrożenia	zadanie ciągłe 2014-2020	Ilość zakupionych materiałów i przeznaczonych środków finansowych
współpraca z jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych, instytucjami i organizacjami niosącymi pomoc rodzinom poszkodowanym wskutek klęsk żywiołowych	zadanie ciągłe 2014-2020	–

Źródło: opracowania własne

VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłami finansowania Strategii będą środki finansowe z budżetu samorządu lokalnego, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych w tym rządowych, pozarządowych, programów celowych i funduszy unijnych oraz środki zaangażowane w partnerstwo publiczno-prawne.

VII. SPOSOBY MONITOROWANIA, WDRAŻANIA I EWALUACJI

7.1 Monitoring i ewaluacja wdrażania Strategii

Monitoring będzie polegał na systematycznym gromadzeniu i opracowywaniu informacji i danych zbieranych od wszystkich realizatorów projektów w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Proces ten będzie służył identyfikacji osiągniętych wskaźników i rezultatów, będzie także narzędziem kontroli zgodności działań z harmonogramem Strategii.

Wdrażanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Lipie na lata 2014-2020 oraz jego poszczególnych elementów dokonywać będzie Zespół ds. Wdrożenia Strategii, który zostanie powołany Zarządzeniem Wójta Gminy Lipie zgodnie z przyjętym harmonogramem wdrażania Strategii.

Do zadań Zespołu Wdrożeniowego będzie należało :

- opracowanie systemu monitoringu
- opracowanie systemu ewaluacji
- opracowanie zasad aktualizacji Strategii
- opracowanie zasad działań promocyjnych
- opracowanie mierników postępów wdrożeniowych
- opracowywanie corocznego raportu z postępów wdrożeniowych
- opracowanie końcowego raportu oceniającego realizację Strategii.

Dane zebrane i opracowane w procesie monitoringu posłużą do ewaluacji Strategii. Bieżąca ewaluacja będzie odbywać się na posiedzeniach Zespołu Wdrożeniowego. Wyniki tej oceny będą przedstawiane Wójtowi Gminy Lipie oraz Radzie Gminy Lipie. Podstawą oceny Strategii będzie zestaw wskaźników specyficzny dla każdego działania, a także porównywanie planowanego harmonogramu z rzeczywistymi wartościami.

7.2 Zmiany w Strategii

Niniejsza Strategia może ulec zmianom powstałym w wymiarze ogólnokrajowym, lokalnym czy regionalnym, które będą spowodowane czynnikami zewnętrznymi jak i wewnętrznymi, może także być uzupełniana na wniosek Rady Gminy czy Wójta Gminy Lipie. Przesłankami do wprowadzenia zmian mogą być sugestie funkcjonujących na terenie gminy podmiotów gospodarczych, instytucji i organizacji społecznych lub mieszkańców gminy, a także Zespołu Wdrożeniowego. Zmiana działań, o których mowa w Strategii może nastąpić w trakcie wdrażania niniejszego dokumentu.

ZAKOŃCZENIE

Niniejsza Strategia jest dokumentem, który wskazuje na konieczność konkretnych działań w ramach idei podnoszenia jakości życia mieszkańców Gminy Lipie. Jej celem jest przede wszystkim wskazanie kierunków działań w sferze polityki społecznej, służących wspólnemu celowi, jakim jest pomoc osobom, które ze względu na trudną sytuację materialną nie są w stanie samodzielnie zaspokoić podstawowych potrzeb, a przez to nie mogą uczestniczyć lub mają ograniczony udział w życiu rodzinnym, zawodowym i społecznym.

Oprócz programów służących rozwiązywaniu problemów społecznych wymienionych w niniejszym dokumencie, w miarę potrzeb będą powstawały inne, mające bezpośredni związek z problematyką dotyczącą społeczności lokalnej. Realizacja Strategii odbywać się będzie również poprzez wdrażanie gminnych programów, które stanowić będą odrębne dokumenty uchwalane przez Radę Gminy Lipie. Dokument został opracowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej na podstawie analizy dokumentów, materiałów sprawozdawczych, ankiet oraz danych przygotowanych przez inne instytucje.

Powyższa strategia rozwiązywania problemów społecznych jest zgodna z podstawowymi zasadami życia społecznego.

Zespół powołany do opracowania strategii składa serdeczne podziękowania wszystkim osobom zaangażowanym w realizację tego projektu.

IX. SPIS TABEL

Tabela 1 Statystyka mieszkańców według wieku i płci w gminie Lipie /stan na dzień 2013-12-31/.....	12
Tabela 2 Liczba oddziałów i uczniów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Lipiu.....	15
Tabela 3 Liczba oddziałów i uczniów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Parzymiechach.....	15
Tabela 4 Liczba oddziałów i uczniów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Lindowie.....	15
Tabela 5 Liczba oddziałów i uczniów w Szkole Podstawowej w Rębielicach Szlacheckich.....	15
Tabela 6 Zestawienie chorób dominujących u dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych.....	20
Tabela 7 Liczba pensjonariuszy w OTU Parzymiechy.....	21
Tabela 8 Informacja o sytuacji na rynku pracy w gminie Lipie.....	23
Tabela 9 Bezrobotni w gminie Lipie według czasu pozostawania bez pracy, wieku, wykształcenia i stażu pracy.....	24
Tabela 10 Liczba osób, którym przyznano świadczenia w latach 2011-2013 r.....	28
Tabela 11 Ilość rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych w latach 2011-2013.....	29
Tabela 12 Liczba wykroczeń w gminie Lipie w 2013r.....	30
Tabela 13 Liczba złożonych wniosków, osób skierowanych na badania przez GKRPA w Lipiu.....	30
Tabela 14-24 Działania, harmonogram oraz wskaźniki ich realizacji.....	53-72

X. SPIS WYKRESÓW

Wykres 1 Statystyka mieszkańców gminy według wieku i płci w 2011 roku	13
Wykres 2 Statystyka mieszkańców gminy według wieku i płci w 2012 roku.....	13
Wykres 3 Statystyka mieszkańców gminy według wieku i płci w 2013 roku.....	14
Wykres 4 Liczba dzieci dożywianych w szkołach na terenie gminy Lipie.....	16
Wykres 5 Liczba ujawnionych przypadków negatywnych zachowań wśród dzieci i młodzieży.....	17
Wykres 6 Główne problemy wskazane przez dzieci i młodzież uczęszczającą do szkół na terenie gminy.....	18
Wykres 7 Potrzeby w zakresie zatrudnienia specjalistów w Ośrodkach Zdrowia	21
Wykres 8 Statystyka liczby pensjonariuszy OTU w Parzymiechach w latach 2011-2013.....	22
Wykres 9 Stopień natężenia bezrobocia w gminie Lipie w latach 2011, 2012,2013.....	25
Wykres 10 Ilość rodzin korzystających z pomocy GOPS w latach 2011-2013.....	26
Wykres 11 Powody przyznania pomocy społecznej w rodzinach w latach: 2011,2012,2013.....	27
Wykres 12 Ilość Niebieskich Kart, które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego w Lipiu w latach 2011-2013.....	31
Wykres 13 Wiedza mieszkańców gminy Lipie dot. poszukiwania pomocy w przypadku wystąpienia zjawiska przemocy.....	32
Wykres 14 Najskuteczniejsze działania wobec osób doznającej przemocy według badanych.....	33
Wykres 15 Wskazane przez badanych formy pomocy.....	35
Wykres 16 Wskazane przez badanych formy pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi.....	35
Wykres 17 Podział ankietowanych ze względu na wiek.....	38
Wykres 18 Podział ankietowanych ze względu na wykształcenie.....	38
Wykres 19 Podział ankietowanych ze względu na źródło utrzymania.....	39
Wykres 20 Najczęściej występujące problemy w gminie Lipie.....	39
Wykres 21 Skala uzależnienia od alkoholu w opinii badanych.....	40
Wykres 22 Najbardziej zagrożone ubóstwem grupy społeczne.....	40
Wykres 23 Problem bezrobocia według badanych.....	41
Wykres 24 Kierunki działań celem pomocy osobom bezrobotnym w gminie Lipie.....	41
Wykres 25 Negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży dostrzegane w gminie.....	42
Wykres 26 Działania poprawiające sytuację rodzin niewydolnych wychowawczo.....	42